

III kvartal 2023

Auditeerimata vahearuanne

Enefit Green

Sisukord

Juhatuse esimehe pöördumine	3
Teekond 4X kasvu suunas	4
Ehituses arenduste portfell	5
Lühiajaline arendusportfell	6
Arendusportfelli tervikvaade	7
III kvartali tulemuste ülevaade	8
9 kuu tulemuste ülevaade	9
Tegevuskeskkond	10
Regulatiivne keskkond	12
Olulisemad sündmused III kvartalis	13
Majandustulemused	14
Majandustulemused segmentide kaupa	18
Tuuleenergia	19
Koostootmine	21
Päikeseenergia	23
Investeeringud	24
Finantseerimine	25
Riskijuhtimine	27
Lühendatud konsolideeritud auditeerimata raamatupidamise vahearuanne III kvartal 2023	29
Lühendatud konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne lisad	35
Grupi struktuur	46

Juhatuse esimehe pöördumine

Hea lugeja!

Käesoleva aasta kolmandas kvartalis leidis aset teatav elektrihindade stabiliseerumine. Kuigi hinnavõrdlused mulluse kõrge võrdlusperioodiga olid ekstreemselt negatiivsed, siis võrreldes teise kvartaliga hinnad Baltimaades tõusid ja muudel Nord Pooli turgudel jätkasid kerget langust. Peamiselt avaldavad elektrihindadele mõju langenud maagaasi hinnad, kasvanud tuuleenergia ja tugev hüdroelektrijaamade toodang.

Nord Pooli hinnapiirkonna päevasiseste elektrihindade kõikumine on olnud viimastel aastatel suur ja volatiilsus jääb püsima ka tulevikus. Kolmanda kvartali kõrgeim päeva keskmine elektrihind oli 243,7 €/MWh ning madalaim 4,9 €/MWh. Enefit Greeni arvutuslik teenitud elektrihind oli 84,9 €/MWh, mis oli 58% madalam kui 205,1 €/MWh aasta varem.

Sarnaselt varasemaga andsid kvartali elektritoodangusse tugeva 53 GWh kogupanuse meie uued ehituses olevad ja kasutusele võetud tuule- ning päikesepargid (vastavalt +38,1 ja +14,9 GWh). Kvartali elektritoodang kasvas 37% võrra 259 gigavatt-tunnini. Soojusenergia toodangu kasvukuju kujunes 37% ja tootismahuks 115 GWh.

Ehituses tuuleparkidest alustas elektri tootmist Tolpanvaara tuulepark (72 MW) Põhja-Soomes. Pärast neljakuulist seisakut sai septembrist alates taaskäivitatud Akmene tuulepargis (75 MW) Leedus 11 tuulikut 14-st. Põhjalik analüüs tuvastas, et mais toimunud tuuliku kokkuvarisemise põhjustas vigane andur, mis edastas tuuliku kontrolleri ebaõiget teavet ja põhjustas torni konstruktsioonile liigse koormuse. Jätkame ehitustöödega, et kõik 14 tuulikut oleksid valmis võrgu- ja muudeks testideks ning toodangu andmiseks novembri lõpus. Lõplikult valmis peaks Akmene tuulepark saama 2024. aasta esimese kvartali lõpuks.

Kvartali tootmistulemustele jätsid jälje tõsised töökindluse väljakutsed opereerivates tuuleparkides, eriti Leedus. Suurimat mõju avaldasid mitmed rikkalikud seisakud Šilute tuulepargis, sealhulgas alajaama jaotusseadme remont. Kuigi Šilute tuulepargil on kehtiv töökindluse garantiiga täishooldusleping General Electricuga 2036. aastani, oleme otsustanud tellida sõltumatu tehnilise ekspertiisi, et tuvastada opereerimisega seotud tehnilised riskid ja nende maandamistegevused tulevikuks. Mockiai tuulepargis oli vajalik vahetada tuuliku pealaager. Mitmes Eesti tuulepargis toimusid suuremahulised planeeritud tuulikulabade hooldustööd ja kaks käigukasti vahetust.

Elektritootmist- ja hindu mõjutanud tegurid põhjustasid kolmandas kvartalis äritulude langust 26% võrra 44,5 miljoni euroni. Kuigi uued tuule- ja päikesepargid andsid olulise panuse jäi elektritoodang plaanitud väiksemaks. Akmene tuulepargi seisaku tõttu vajasid asendamist hinnariskide maandamiseks sõlmitud pikaajalised elektrilepingute kohustused. Elektriportfelli tasakaalustamiseks tehtud kõrgemate hindadega elektriostud vähendasid EBITDA-d (15,9 miljoni euro tasemele).

Püsikulude kasvu 2,2 miljoni euro võrra põhjustasid opereerimise- ja arendustegevusega seotud kulud. Peamiselt hoolduskulud, tööjookulud ning uuringute- ja konsultatsioonide kulud, mis on vajalikud ettevõtte kasvu ja pikaajalise tegevuse kindlustamiseks.

Investeerisime möödunud kvartalis ligi 87 miljonit eurot, millest suurema osa suunasime Sopi-Tootsi (255 MW), Kelme I (80 MW) ja Tolpanvaara (72 MW) tuuleparkide ehitusse. Samuti jätkusid arendustööd pikaajalise portfelliga. Oodatud edasimineku toimus Risti tuulepargi arendusprojektiga, kui Lääne-Nigula vallavolikogu poolt sai heakskiidu eriplaneeringu esimese etappi.

Baltikumi seni suurima Sopi-Tootsi tuulepargi rajamiseks alustasime koostööd Euroopa Investeerimispannaga (EIB). Sõlmitud 180 miljoni euro suurune laenuleping ei taga mitte üksnes vajalikku rahastust, vaid kinnitab projekti jätkusuutlikkust ja ühist pühendumust kliimaeesmärkide saavutamisel.

Üleminek puhastele energiatootmise allikatele nõuab tänases geopoliitilises ja makromajanduslikus olukorras kõikide osapoolte pingutust. Hinnakasv ja intressimäärade tõus ei jäta puutumata ka taastuvenergia sektorit (tehnoloogiate, ehituse ja kapitalihinna kasv). Euroopa Liidu suundumust ja juba astunud samme arvestades on siiski üheselt selge, et meie energiasüsteem läheb taastuvenergeetikale üle ning suurim kasv tuleb tuuleenergiast. IEA (International Energy Agency) prognooside kohaselt moodustavad 2030. aastal uutest elektritootmisvõimsustest 80% taastuvelektrijaamad.

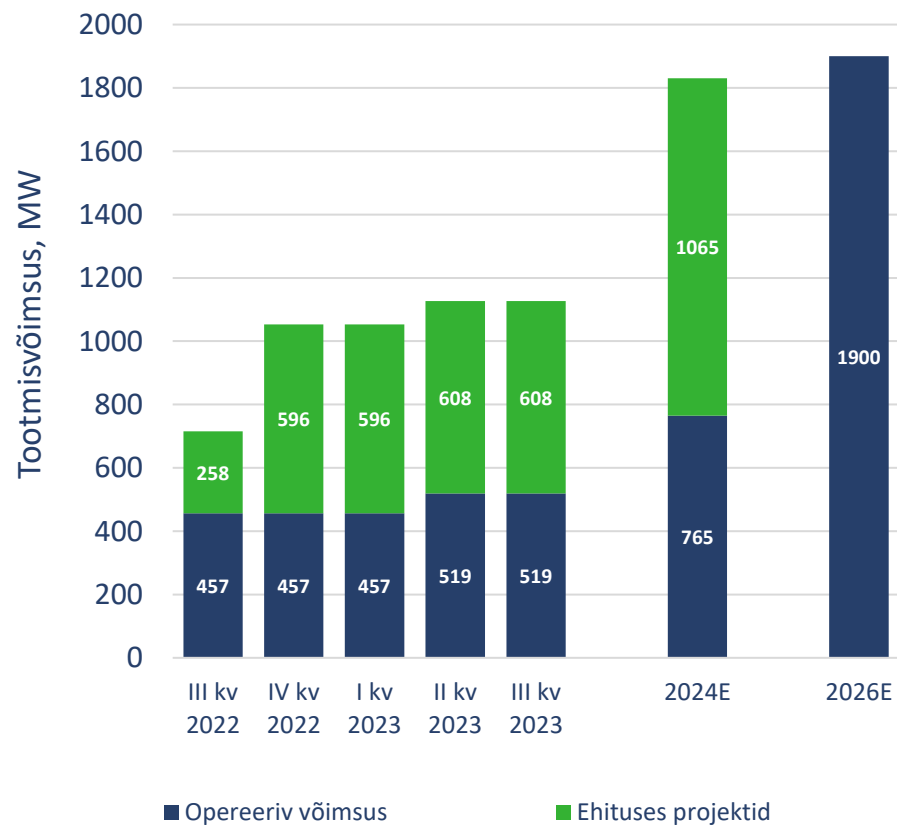
Eesootav kvartal on meie jaoks aasta olulisem ja me oleme selleks valmis. Enefit Green on kasvule suunatud ettevõtte ja meil on tugev lühi- ja pikaajaline arendusprojektide portfelli, millega edasi liigume. Arvestades väliskeskkonnas toimuvaid muutusi, eriti kapitali ja tuuleenergia investeeeringute kallinemist, suuname oma jätkuva tegevuse lubatud kapitalitootluse tagamiseks. Toodangu kõikumusega seotud riskid ja nende mõju pikaajaliste elektrilepingute tulemusele mõjutavad Enefit Greeni tegevust ka tulevikus. Jälgime elektrituru hinnariske tähelepanelikult ja testime pidevalt oma portfelligumudeleid, et riskimaandustegevus tooks ootuspärased tulemused.

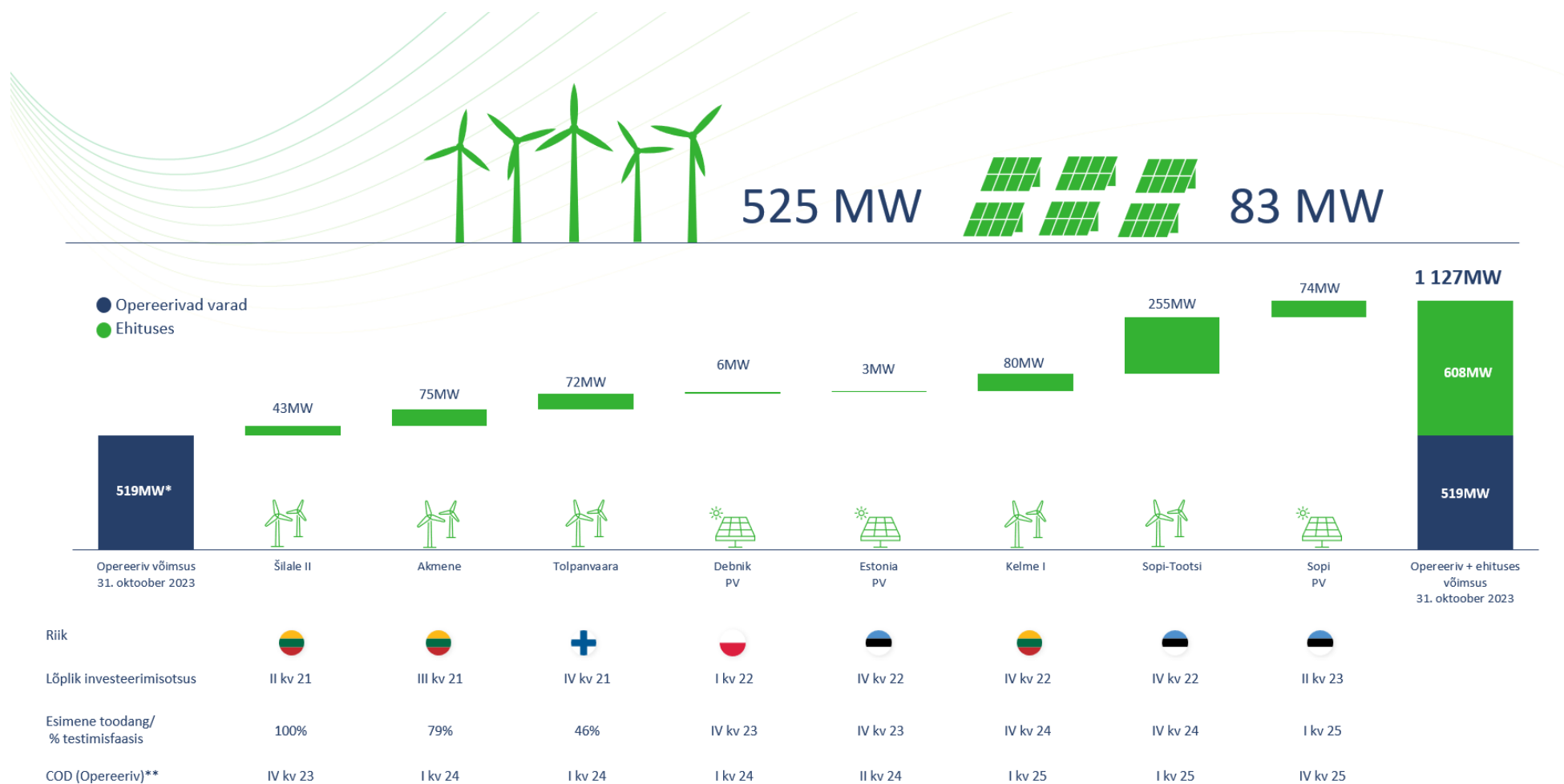
Aavo Kärmas

Enefit Greeni juhatuse esimees

Teekond 4X kasvu suunas

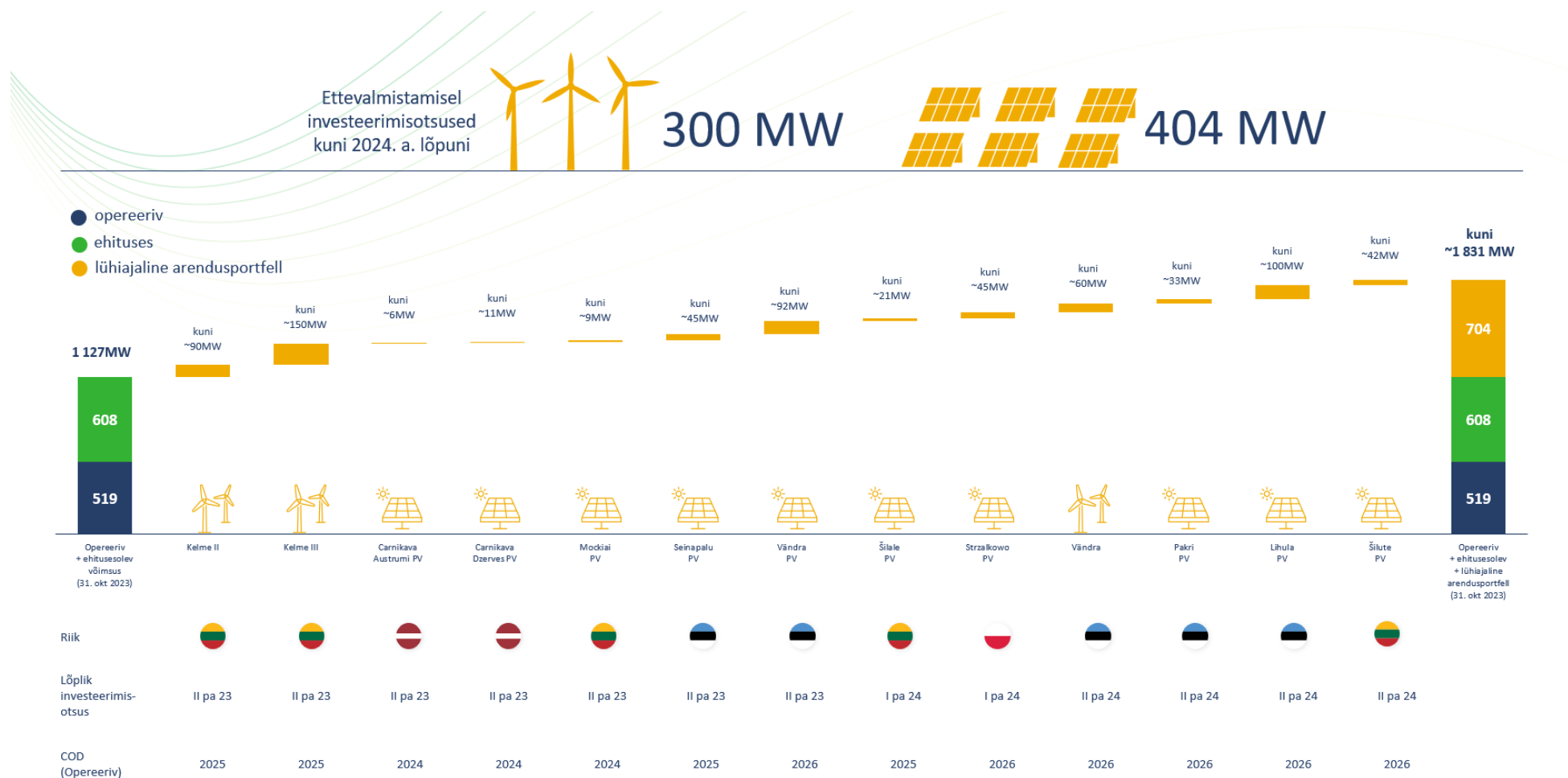
Ehituses arenduste portfell

* Opereerivaks on käesoleva aasta jooksul klassifitseeritud järgmised valminud projektid: Purtse tuulepark (21MW), Purtse päikesepark (32MW), Zambrow päikesepark (9MW). Purtse hübriidpargis on veel käimas võrgukatsed, Zambrow on võrgukatsed läbinud, ootame ametlikku tootmisalust.

** COD – Commercial Operating Date (aeg, alates millest loetakse park opereerivaks varaks)

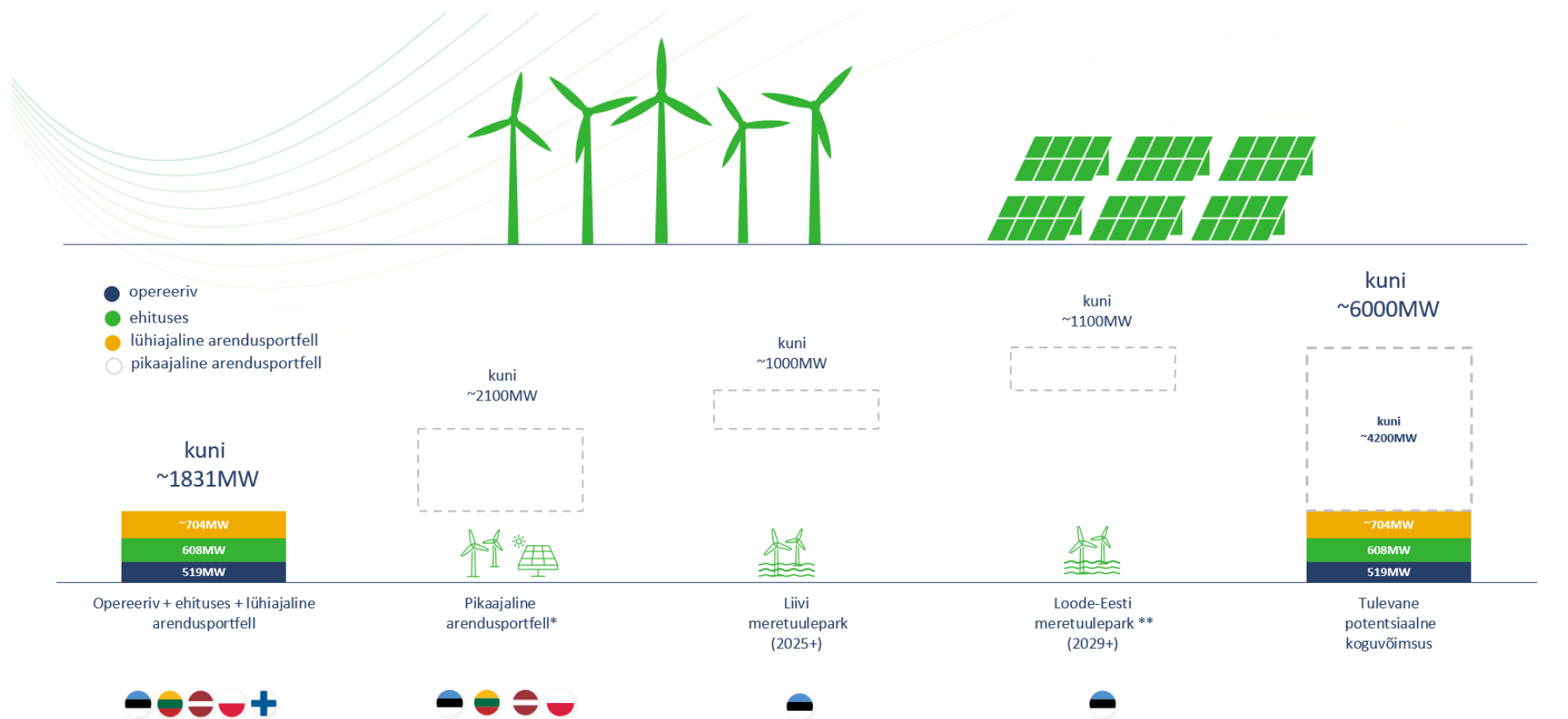
Lühiajaline arendusportfell

NB! Arendusprojektid on pidevas muutumises.

Antud ülevaade kajastab juhatuse esialgset kokkuvõtlikku hinnangut lühiajalise arendusportfelli projektide osas seisuga 31. oktoober 2023.

Arendusportfelli tervikvaade

NB! Arendusprojektid on pidevas muutumises.

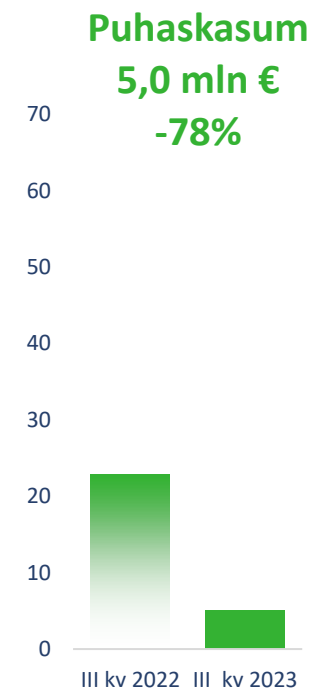
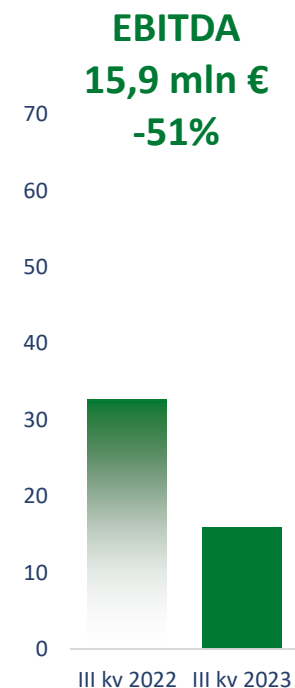
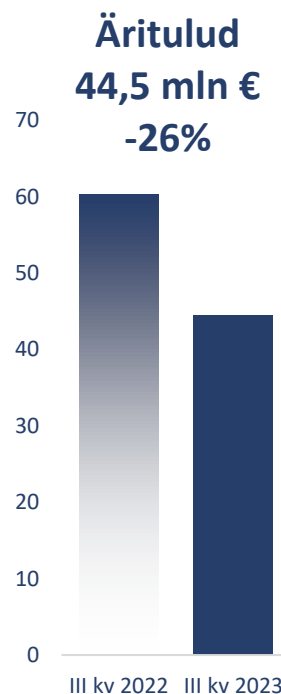
* Erinevad päikese- ja maismaatuuleparkide arendused mille lõplikke investeerimisotsuseid ei ole plaanis teha enne 2025. aastat

** Tuntud ka kui Hiiumaa meretuulepark

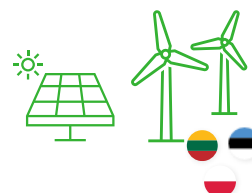
III kvartali tulemuste ülevaade

	ELEKTRI-ENERGIA	SOOJUS-ENERGIA
TOODANG	259 GWh +37%	115 GWh +37%
ARVUTUSLIK TEENITUD HIND	85* €/MWh -59%	11 €/MWh -14%

* Arvutuslik teenitud elektrihind = (Elektrimüügi tulud + taastuenergia tasu ja tõhusa koostootmise toetus + rohesertifikaatide tulud – elektri ost Nord Pooli päev-ette ja päevasisel turul – bilansienergia ost) / toodang

180 mln €
Uus 12-aastane
investeeringislaen
Euroopa Investeeringispangalt

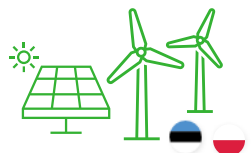
+53 GWh
(elektrienergiat
Uutest ja ehituses olevatest
tuule- ja päikeseparkidest)

9 kuu tulemuste ülevaade

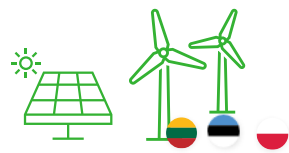
	ELEKTRI-ENERGIA	SOOJUS-ENERGIA
TOODANG	929 GWh +12%	431 GWh +5%
ARVUTUSLIK TEENITUD HIND	94* €/MWh -35%	17 €/MWh +19%

* Arvutuslik teenitud elektrihind = (Elektrimüügi tulud + taastuvenergia tasu ja töhüsa koostootmise toetus + rohesertifikaatide tulud – elektri ost Nord Pooli päev-ette ja päevasisel turul – bilansienergia ost) / toodang

+62 MW

(uut opereerivat võimsust
Purtse ja Zambrow)

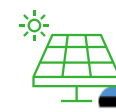

+147 GWh

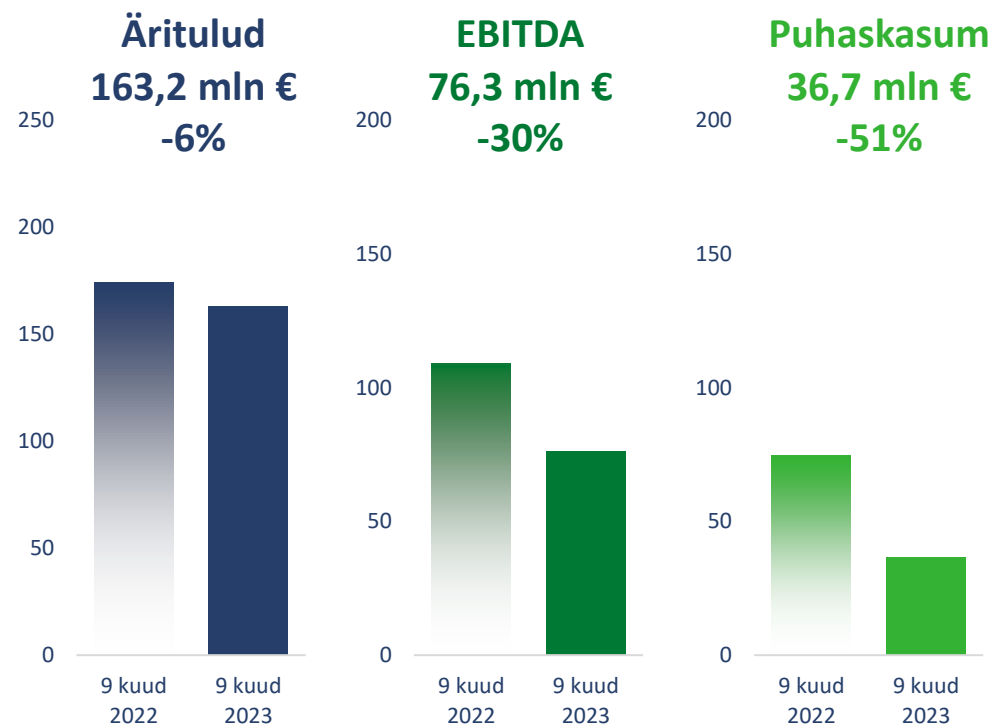
(elektrienergiat
Uutest ja ehituses olevatest
tuule- ja päikesepargidest)

505 mln €
uusi investeerimislääne
(SEB, NIB ja EIB)

74MW
Sopi päikesepargi
investeerimisotsus

Tegevuskeskkond

Tegevuskeskkonda mõjutavad olulised tegurid

Enefit Greeni tegevust mõjutavad oluliselt sesoonsus, ilmastikuolud ja elektri hinnad, samas omavad mõju ka energeetikasektorit puudutavad regulatsioonid ja poliitilised otsused. Lisaks eelmainitutele mõjutavad arendusprojekte ka konkurentsituatsioon, taastuenergia tehnoloogiate areng ja maksumus, klientide valmidus sõlmida pikaajalisi roheenergia lepinguid ja taastuenergia toetuskeemid.

Enamik Enefit Greeni tootmisvaradest on kas osaliselt või täielikult elektri hinna tururiskile avatud. Elektri hinna riski maandamiseks kasutame pikaajalisi elektrimüügilepinguid (PPA). Erinevate riiklike taastuenergia toetuskeemide osakaal tuludes on võrreldes varasemate aastatega oluliselt vähenenud. Peamiselt puudutab see tänaseks Eesti tootmisvarasid, millele määratud 12-aastane toetusperiood ei ole veel lõppenud. Sellised Eesti tootmisvarad saavad lisaks elektri turuhinnale taastuenergia toetust (ingl. k. Feed-in Premium ehk FiP). Järgmisena lõpeb Eesti FiP toetus ca 55GWh oodatava toodangu mahule aastal 2024, seejärel ca 363GWh toodangu mahule aastal 2025. Peale 2025. aastat on FiP toetuskeemi roll minimaalne. Täpsem ülevaade lähiaastate oodatava elektritoodangu kaetusest PPA-de ja muude riskimaandusmeetmetega (sh CfD Poolas ja uus hinnapõranda meede Eestis) on antud tegevusaruande lõpus.

Elektriturg

Enefit Greeni tegevuspiirkonna elektriturud on ülekandekaablitega tihedalt ühendatud. Seetõttu mõjutavad elektritootmist ja -hindu väga mitmesugused tegurid nii koduturgudel kui kaugemal.

Nord Pooli päevasisene elektri hinna volatiilsus on olnud viimastel aastatel väga suur. Tavapäraselt määravad tiputundidel elektri hinna kallimad CO₂ intensiivsed tootmised ja baastundidel taastuenergia.

III kvartali elektri hinna langetasid meie koduturgudel madalamad maagaasi hinnad, kasvav tuuleenergia toodang ning naaberriikide hüdrojaamade tugev elektritoodang.

IEA (International Energy Agency) ootab käesoleval aastal kogu Euroopa Liidu mastaabis elektrienergia nõudluse 3% langust teist aastat järjest ning jõudmist 20 aasta madalaimale tasemele. Seda põhjustab peamiselt tööstusliku nõudluse vähenemine. Elektrienergia nõudlus on nõrgenenud ka Enefit Greeni koduturgudel.

Keskmine elektri hind (€/MWh)	III kv 2023	III kv 2022	Muutus
Eesti	95,6	275,0	-65,2%
Läti	101,0	374,8	-73,0%
Leedu	101,0	382,1	-73,6%
Poola	110,7	213,1	-48,0%
Soome	44,2	220,3	-79,9%
Norra	23,6	167,6	-85,9%
Taani	78,7	347,9	-77,4%
Rootsi	27,3	118,9	-77,0%

Lisaks nõudluse langusele mõjutasid hindasid Nordpooli piirkonnas tuumaelektrijaamade hooldustööd kvartali jooksul. Eesti elektri hindadele avaldasid suurimat mõju Soome Olkiluoto 2 tuumajaama hooldustööd alates augusti teisest poolest. Kui kvartali algul tõi Balti elektri hindasid madalamale tuuleenergia toodangu kasv, siis Soome tuumajaama hooldustööd viisid hinnad üles. Tulenevalt sellest hinnatõusust oli võimalik elektritootjatel toota elektrit ka maagaasist.

Traditsiooniliselt määravad piirkonna tiputundidel elektri hinna gaasielektrijaamad. Sellest ning oluliselt madalamatest maagaasi hindadest tulenevalt on tiputundide elektri hinnad käesoleva aasta III kvartali jooksul olnud madalamad võrreldes eelmise aasta sama perioodiga. 2023. aasta III kvartali kõrgeim päeva keskmine elektri hind oli 21. augustil 243,7 €/MWh (-438,4 €/MWh võrreldes 2022. aasta III kvartaliga) ning madalaim 2. juulil 4,9 €/MWh (-69,8 €/MWh võrreldes 2022. aasta III kvartaliga).

2023. aasta III kvartalis Hollandi gaasibörsil TTF kaubeldava maagaasi keskmine hind oli 33,8 €/MWh (-173,1 €/MWh, -83,7% võrreldes 2022. aasta III kvartaliga). Võrreldes 2023. aasta II kvartaliga on maagaasi hind marginaalselt tõusnud. Selle peamiseks põhjusteks III kvartalis olid LNG tootmisega seotud faktorid Austraalias, mis vähendas globaalset LNG pakkumist 6% võrra. Lisaks on suurenenud LNG import Aasiasse, kui 2023. aasta esimeses pooles moodustas müük Aasiasse 21% kogu müügist, siis kolmandas kvartalis moodustas see 35%. Kuigi LNG pakkumise vähenemine Euroopas survestab maagaasi hindu tõususuunas, siis ajalooliselt kõrgel tasemel Euroopa gaasivarud aitavad hindadel siiski suhteliselt stabiilsena püsida.

Ülekandekaablite kaudu jõuab Baltimaadesse Põhjamaade hüdroenergia, mis on teistel viisidel toodetud elektrist odavam. 2023. aasta III kvartalis oli keskmine hüdroressursside tase Põhjamaade hüdroreservuaarides 75,7% reservuaaride maksimumtasemest, s.o. 4,6 protsendipunkti kõrgem kui 2022. aasta III kvartalis.

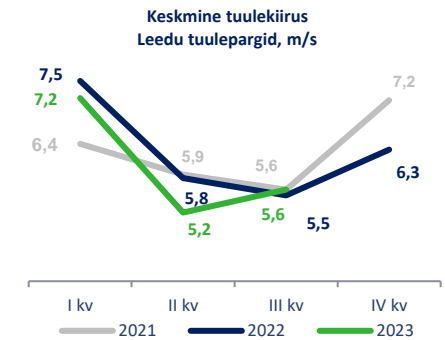
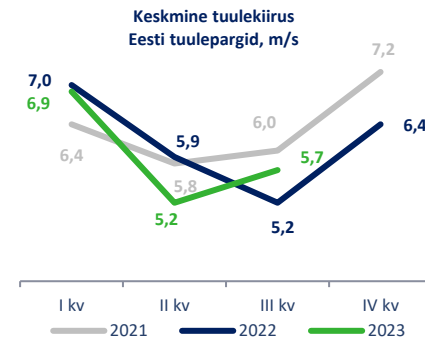
Käesoleva aasta jooksul hüdroreservidesse kogunenud lume ning pinnavee maht on 17 TWh kõrgem eelmise aasta mahust, mille tulemusena on oodata 2023. aastal hüdroenergia toodangu

kasvu võrreldes eelmise aastaga. Hüdroenergia toodangu kasv langetab regionaalseid elektrihindasid, kuna vajalikku elektrit on võimalik toota suuremas koguses madalamate muutuvkuludega tootmisliikidest.

CO₂ heitmekvootide suhteliselt kõrge hind on viimastel aastatel EL poolt heitmekvootide süsteemile seatud ootuste kohaselt toetanud taastuvenergia konkurentsivõimet. Heitmekvootide keskmine hind oli 2023. aasta III kvartalis 85,7 €/t kasvades 2022. aasta III kvartaliga võrreldes 7% (+5,6 €/t). Võrreldes käesoleva aasta II kvartaliga langes keskmine hind 2,9 €/t võrra, mis tulenes peamiselt suurematest kaubeldavate kvootide kogustest, tavapärasest soojematest ilmadest ning suurematest taastuvenergia toodangute prognoosidest.

Tuuleolud

Teine ja kolmas kvartal on sesoonselt nõrgemate tuuleoludega osa aastast. Käesoleva aasta kolmandas kvartalis mõõdetud keskmised tuulekiirused olid meie Eesti ja Leedu tuuleparkides viimaste aastate keskmisel tasemel – vastavalt 5,7 ja 5,6 m/s (võrdlusperioodil vastavalt 5,2 ja 5,5) ja seega oli tuuleolude mõju kergelt positiivne võrreldes eelmise aastaga. Alltoodud graafikul on näha võrdlus Eesti ja Leedu kvartalikeskmiste tuulekiiruste kohta alates 2021. aasta algusest.

Regulatiivne keskkond

Euroopa Liit

Euroopa Parlament kiitis heaks Taastuvenergia direktiivi muudatused. Euroopa uueks eesmärgiks seati toota 2030. aastal taastuvatest allikatest vähemalt 42,5% tarbitavast energiast, pürgides saavutada 45% osakaalu. Lihtsustatakse taastuvenergia kasutamiseks vajalikke loamenetlusi. Kehtestati taastuvelektrist uute transpordikütuste, sh vesiniku, tootmise reeglid.

Euroopa Komisjon avaldas tuuleenergeetika arendamist edendava meetmete paketi, millega lihtsustatakse tuuleenergeetika loamenetlusi, parandatakse tuuleenergia oksjonisüsteeme, arendatakse töötajate oskusi, rahastamist ja tarneahelate stabiilsust.

EL energeetikaministrid leppisid oktoobris kokku elektrituru reformi põhimõttelises sisus. Viimasena saavutati kokkulepe hinnavahelepingute (CfD) kasutamises nii uute taastuvelektrijaamade loomisel kui ka vanade tuumaelektrijaamade renoveerimise riskide maandamisel. Otsus võib mõjutada taastuvenergia investeerimiskeskonda Enefit Greeni koduturgudel. EL elektrituru reformi lõplikud sõnastused peaksid selguma 2023. a. lõpuks.

Eesti

Eesti uus valitsus on alustanud seadusandluse muutmist. Avaldatud on:

- keskkonnatasude seaduse muudatused, millega suurendatakse elektri ja soojuse koostootmisjaamade makstavaid saastetasusid;
- taastuvenergia kasutuselevõtu kiirendamisega seotud seaduste muudatuste pakett;
- elektrienergia tootmiseks kasutatud kütuse aruande andmekoosseisu ning aruande täitmise ja tõendamise korra muudatused, millega soovitakse kehtestada jäätmetest elektrienergia tootmisele lisanõuded kütuse koostise uurimiseks;
- kliimaseaduse väljatöötamiskavatus.

Konkurentsiamet korraldas avaliku konsultatsiooni põhivõrguettevõtte Elering uute võrguteenuse tasude kehtestamiseks. Muudatustega kehtestatakse elektrijaamadele võrguteenuse kuutasud lepingulise võimsuse ning tarbimiskohtade alusel, suurendades suhteliselt rohkem tuulest ja päikesest elektri tootmise kulusid. Eleringi uued võrgutasud hakkavad kehtima alates 2024. a algusest.

Läti

Läti põhivõrguettevõtte astus erakorralise sammu ja peatas ajutiselt uute elektritootjate jaoks elektrivõrguga liitumiseks tehniliste tingimuste väljastamise, kui soovitavas liitumiskohas on liitumise tagamiseks vaja rekonstrueerida 330kV elektrivõrk.

Läti valitsus täiendas ministrite kabineti määrust, mis annab Latvenergo ja Läti riigimetsa majandamise ühissetevõttele Latvijas Vēja Parki eksklusiivse eelisõiguse valida välja tuuleparkidele sobivad asukohad enne teistele tuuleparkide arendajatele riigile kuuluval maal tuuleparkide arendamise õiguse enampakkumist.

Leedu

Euroopa Komisjon lubas Leedus anda kuni 193 miljoni euro suuruse toetuse 700 MW suuruse avamere tuulepargi ehitamiseks Leedu rannikumeres. Toetuse saaja valitakse välja konkursi alusel. Toetust antakse kahepoolse hinnavahelepingu (CfD) alusel 15 aastaks.

Valitsus avaldas kinnisvaramaksu seaduse eelnõu, et kehtestada kuni 2031. a lõpuni tuulest elektri tootjatele maamaksu määraks 0,5%. Nii väheneks maamaksu risk, sest kehtiva seaduse järgi on omavalitsustel õigus kehtestada tuulepargi kinnisvaramaksu määraks kuni 3%.

Alates juulist saavad taastuvatest energiaallikatest elektri tootjad taastuvenergia päritolutunnistusi ka elektri eest, mis toodeti ja anti elektrivõrku elektrijaama testimise ajal. Sellega muudeti päritolutunnistuste reeglistik tootjate suhtes õiglasemaks.

Poola

Muudeti energiaseadust ja lubati olemasolevate elektrijaamade liitumispunktidega ühendada otseliini teel teisi elektritootmiseadmeid, näiteks lisades päikesest elektri tootmise võrguühendusele tuuliku. Hübriidlahenduste lubamine vähendab uute elektrijaamade ehitamise kulusid.

Planeerimiseaduse muudatusega keelati päikesest elektri tootmise seadmete ehitamine IV klassi maadel alates 2025. aasta algusest, kui kasutatakse kiiremat protsessi võimaldavat ehitusloa menetlust. Sellega väheneb kiiresti päikesest elektri tootmise suurendamiseks kasutatav maa ning suureneb vajadus kasutada oluliselt pikemat planeerimismenetlust.

Soome

Lõppes Soome ja Luksemburgi vahelise kokkuleppe alusel läbi viidud EL esimene riikidevaheline taastuvenergia hange. Selle raames antakse 400 MW ulatuses investeerimistoetust Soomes asuvatele päikesest elektrienergia tootmisele võimsusega 5 kuni 100 MW.

Septembris kujunes Soome tuuleelektri diskontoks 61%, mis on kõigi aegade suurim. Kuid Soome kaugkütteturu regulatsioon, mis ei reguleeri administratiivselt soojuse hinda, võimaldab efektiivselt kasutada elektrist soojuse tootmist (power to heat). Soomes juba tehtud power to heat lahenduste investeerimisotsused viitavad, et selliselt reguleeritud turul hakkab tuulest elektri tootjate minimaalset müügihinda kujundama soojuse hind.

Olulisemad sündmused III kvartalis

Nurgakivi Baltikumi võimsamale ja moodsaimale taastuenergia tootmisalale

Panime nurgakivi Sopi-Tootsi taastuenergia tootmisalale. Rajame ammendunud Tootsi turbamaardlale nii tuule- kui ka päikesepargi, anname praegusele väheväärtuslikule maale uue otstarbe ja katame pea kümnendiku kogu Eesti tänasest elektritarbimisest.

Paigaldame 38 tuulikut koguvõimsusega 255 megavatti ja ehitame ligikaudu 112 000 kahepoolsest päikesepaneelist koosneva 74 megavatise võimsusega päikeseelektrijaama. Tuule- ja päikesepargi prognoositav aastane kogutoodang on kokku 750 gigavatt-tundi.

Esimene elekter Tolpanvaara tuulepargist

Põhja-Soomes asuv Tolpanvaara tuulepark andis võrku esimese elektrit. Praeguseks on kõik 13 tuulikust püstitatud ja käib tuulikute testimine ning seadistamine. Täies mahus peaks tuulepark hakkama elektrit tootma aasta lõpus. Valmides hakkab Tolpanvaara tuulepark tootma ligi 250 gigavatt-tundi elektrit aastas, kattes sellega ligi 40 000 Soome kodumajapidamise aastase elektritarbimise.

Enefit Green investeerib tuulepargi ehitusse ligi 83 miljonit eurot. Investeering kaetakse suures osas pikaajaliste elektri ostu-müügi lepingutega, mis on võimalikud tänu taastuenergiast ja elektrilepingu tingimuste fikseerimisest huvitatud tarbijatele.

Laenuleping Euroopa Investeerimispankaga

Enefit Green ja Euroopa Investeerimispank sõlmisid 180 miljoni euro suuruse laenulepingu Sopi-Tootsi tuulepargi ehitamiseks. Tegemist on Eesti seni suurima üksikinvesteeringuga maismaa tuuleenergiasse. Laenuperiood on 12 aastat.

Uus laenuraha on oluline osa Enefit Greeni käimasoleva investeerimisprogrammi rahastamisest. Samuti toetab see kliimameetmeid kui ka ühtekuuluvust, vähendab Eesti süsinikudioksiidihaitmeid ning panustab kliimaneutraalsusse.

Kinnitati Lääne-Nigula tuuleenergeetika eriplaneeringu esimene etapp

Lääne-Nigula vallavolikogu kinnitas Lääne-Nigula tuuleenergeetika eriplaneeringu esimese etapi. Otsus annab Enefit Greenile õiguse minna edasi Risti tuulepargi arendamisega.

Enefit Green jõudis koostöös valla ja kohalike elanikega kokkuleppele, et rajab kuni 25 tuulikut, kõrgusega kuni 270 meetrit. Eriplaneeringu teises etapis liigutakse edasi detailsema lahendusega pannes paika tuulikute täpsed asukohad.

Kahtlustused seoses võimaliku väärkäitumisega

Kolmandas kvartalis leidsid aset kaks kahetsusväärset üksteisest sõltumatut vahejuhtumit, mis said alguse Enefit Greeni siseauditi algatatud sisejuurdlustest ja anti piisavate tõendite ilmnmisel üle vastavate riikide õiguskaitseorganitele. Mõlemad juhtumid olid seotud erinevate väärkäitumise episoodidega seoses erinevate hankemenetlustega. Ühel juhul peeti Eestis õiguskaitseorganite poolt kinni kaks Enefit Greenile kuuluva Iru elektrijaama töötajat, teisel juhul peeti Leedus sealsete õiguskaitseorganite poolt kinni ühe Enefit Greeni hankemenetluses osalenud Poola ettevõtte töötaja.

Enefit Greeni kehtib nulltolerants igasuguse ebaeetilise ja petturliku käitumise suhtes, mis puudutab nii töötajaid kui ka meie partnerorganisatsioone.

Enefit Green on avaldanud mõlema juhtumi kohta börsiteated ning ei saa käimasolevate uurimiste tõttu lisainfot avaldada.

Hetkeolukord Akmene tuulepargis

Peale neljakuulist põhjalikku analüüsi mai alguses Akmene tuulepargis aset leidnud intsidendi juurpõhjuse väljaselgitamiseks otsustas Enefit Greeni juhatus septembri alguses alustada intsidendist puutumata tuulikute järk-järgulist taaskäivitamist ning oktoobri lõpu seisuga töötavad Akmene tuulepargis 11 tuulepargi 14-st tuulikust.

Enefit Greeni juhtkonna eesmärgiks on kogu Akmene tuulepargi ehitus lõpuni viia 2024. aasta I kvartali lõpuks.

Majandustulemused

Enefit Green grupi 2023. aasta III kvartali äritulud langesid 26% ja ärikulud kasvasid 4% võrreldes eelmise aasta sama ajaga, mille tulemusena EBITDA langes 51% võrra 15,9 mln euro tasemele. Kvartali puhaskasum kahanes 17,9 mln euro võrra 5,0 mln euroni. Järgnevalt on välja toodud peamised majandustulemusi mõjutanud asjaolud.

Toodang ja müük

		III kv 2023	III kv 2022	Muutus	Muutus %
Elektri netotoodang	GWh	259	189	70	37%
s.h. uutest tuule- ja päikeseparkidest	GWh	53	-	53	-
Elektri müük*	GWh	364	201	164	82%
Soojusenergia toodang	GWh	115	84	31	37%
Pelleti toodang	tuhad tonni	38	39	-1	-2%
Pelleti müük	tuhad tonni	17	39	-22	-56%

Äritulud

Äritulud kokku langesid 15,8 mln euro võrra, sh. müügitulud langesid 18,0 mln euro ja taastuvenergia toetused ning muud äritulud kasvasid 2,2 mln euro võrra. Müügitulude 18,0 mln euro suurusel langusel tulenes 11,0 mln eurot elektri müügist, mille peamiseks mõjuriks olid elektri turuhinnad. Grupi koduturgude keskmine elektrihind** oli III kvartalis 97,8 €/MWh (võrdlusperioodil 317,7 €/MWh). Grupi keskmine arvutuslik teenitud elektrihind*** oli aruandeperioodil 84,9 €/MWh (võrdlusperioodil 205,1 €/MWh). Arvutuslik teenitud elektrihind on erinev koduturgude keskmisest turuhinnast, kuna selle arvutus võtab arvesse fikseeritud hinnaga pikaajalisi elektrimüügi lepinguid (PPA-sid), taastuvenergia toetusi, bilansienergia ostu, elektri ostu Nord Pooli päev-ette ja päevasisesel turul ning asjaolu, tuulepargid ei tooda igas tunnis samapalju elektrit.

Grupi keskmine turule müüdü elektrihind oli III kvartalis 2023 82,2 €/MWh, aasta varem 285,2 €/MWh. 2023. aasta III kvartalis müüdi turule 163 GWh elektrit, võrdlusperioodil 120 GWh.

PPA-dega oli III kvartalis meie portfelist kaetud 202 GWh keskmise hinnaga 80,9 €/MWh, aasta varem müüdi elektrit PPA-de ning FiT (Feed-In Tariff) taastuvenergia toetuse põhise tulumudeli kaudu 81 GWh keskmise hinnaga 72,1 €/MWh. PPA-dega kaetud toodangu osakaal ja hinnad järgnevatel aastatel loetakse on välja toodud riskijuhtimise peatükis.

	III kv 2023	III kv 2022	Muutus	Muutus %
ÄRITULUD kokku	44,5	60,3	-15,8	-26%
Müügitulu	39,3	57,3	-18,0	-31%
Taastuvenergia toetus jm äritulud	5,2	3,0	2,2	74%
ÄRIKULUD kokku (v.a. kulum)	28,6	27,5	1,1	4%
Kaubad, toore ja materjalid	26,0	25,0	1,0	4%
Tööjõukulud	2,6	2,0	0,6	30%
Muud tegevuskulud	3,4	2,6	0,8	32%
Varude jääkide muutus	-3,4	-2,0	-1,4	69%
EBITDA	15,9	32,7	-16,8	-51%
Põhivara kulum ja väärtuse langus	10,2	9,6	0,6	6%
ÄRIKASUM	5,7	23,1	-17,4	-75%
Netofinantstulud (-kulud)	-0,4	-0,3	-0,1	44%
Kasum kapitaliosaluse meetodil	0,0	0,1	-0,1	-63%
Tulumaks	0,3	0,0	0,3	-
PUHASKASUM	5,0	22,9	-17,9	-78%
ÄRIKULUD kokku (v.a. kulum)	28,6	27,5	1,1	4%
Muutuvkulud (sh bilansienergia ost)	20,5	20,3	0,2	1%
Püsikulud	11,5	9,3	2,2	24%
Varude jääkide muutus	-3,4	-2,0	-1,4	69%

Pelleti müügitulud olid kahe kvartali võrdluses 3,0 mln euro võrra madalamad. Pelleti keskmine müügihind tõusis aastaga 32%. 2022. aasta III kvartalis oli hind 182,6 €/tonni kohta, 2023. aasta III kvartalis 240,6 €/tonni kohta. III kvartalis müüdi pelleteid 17 tuhat tonni, võrdlusperioodil 39 tuhat tonni.

Soojusenergia toodang suurenes 31 GWh tasemele 115 GWh (võrdlusperioodil 84 GWh) ning hind vähenes mullusega võrreldes 14% (-1,8 €/MWh). Kõrgema toodangu ning madalama hinna koosmõjul suurenes soojusenergia müügitulu 1,3 mln euro võrra.

Võrdlusperioodi müügitulud olid 3,2 mln euro võrra kõrgemad, kuna müügituludes kajastus päikeseteenuse laovarude müügist saadud tulu. Võrdlusperioodil otsustasime loobuda päikeseteenuse „võtmed kätte“ lahenduste pakumise ning müüsimise sellega seotud laovaru.

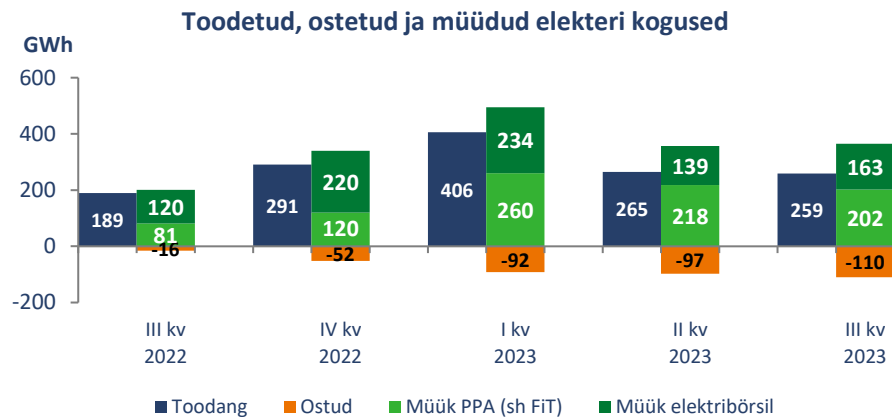
* Erinevus elektri müügi ja toodangu vahel tekib nii baaskoormuse PPA müükide ja tuuletodangu profiili kui ka päev-ette prognoositud kuid realiseerumata toodangu vahedest, mis kaetakse Nordpooli ostmega ja/või ebabilansi turul.

** Grupi koduturgude toodanguga kaalutud keskmine börsihind

*** Arvutuslik teenitud elektrihind = (Elektrimüügi tulud + taastuvenergia tasu ja töhüsa koostootmise toetus + rohesertifikaatide tulud – elektri ost Nord Pooli päev-ette ja päevasisesel turul – bilansienergia ost) / toodang

Toodetud, ostetud ja müüdnud elektri koguste ja vastavate realiseerunud hindade võrdlusest ning nende tehingute koondina kujunevast arvutuslikust teenitud elektri hinnast viimase viie kvartali jooksul annavad ülevaate allpool toodud kaks graafikut.

2023. aasta III kvartalis ostisime turult elektrit 110 GWh keskmise hinnaga 116,5 €/MWh, aasta varem 16 GWh keskmise hinnaga 337,7 €/MWh (hinnad ja kogused ei sisalda pelletitootmiseks ostetud elektrit). 2022. aasta III kvartalis oli turult osts tunduvalt vähem, kuna osa toodangust oli fikseeritud hinnaga FIT toetuskeemi all ning PPA mahud olid väga väikesed. Suuremaid elektriostukulusid põhjustas ka oodatust madalam elektritoodang. Graafikul näidatud koduturgude elektri hind on Enefit Greeni toodangumahtudega kaalutud kvartalikeskmine hind Balti ja Poola turgudel. Käesoleva aasta kolmandas kvartalis oli see 97,8 €/MWh, võrdlusperioodil 317,7 €/MWh.

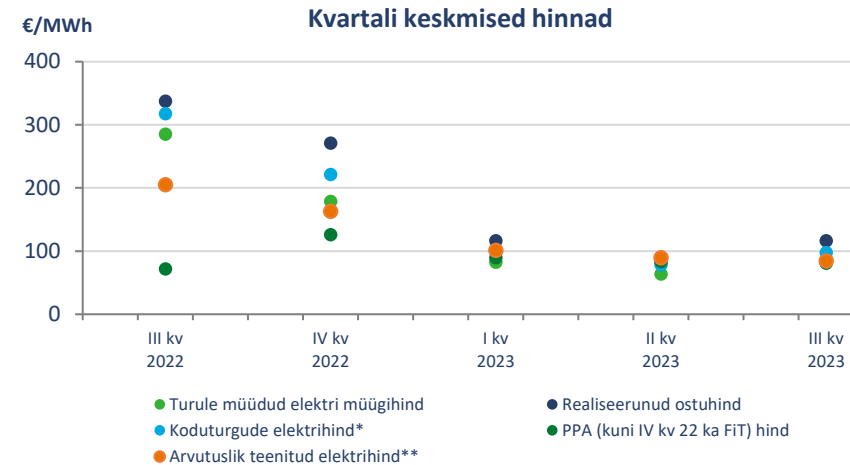

Kvartalikeskmised elektri hinnad

	III kv 2022	IV kv 2022	I kv 2023	II kv 2023	III kv 2023
Turule müüdnud elektri müügihind	285,2	179,0	82,4	63,7	82,2
PPA (kuni IV kv 2022 ka FIT) hind	72,1	126,2	89,8	83,5	80,9
Realiseerunud ostuhind	337,7	271,1	116,7	83,8	116,5
Koduturgude keskmine elektri hind*	317,7	221,5	100,5	78,7	97,8
Arvutuslik teenitud elektri hind**	205,1	163,0	101,4	89,9	84,9

* Grupi koduturgude toodangutega kaalutud keskmine börsihind

** (Elektrimüügi tulud + taastuvenergia tasu ja töhüsa koostootmise toetus + rohesertifikaatide tulud – elektri ost Nord Pooli päev-ette ja päevasisel turul – bilansienergia ost) / toodang

Muud äritulud

Muid äritulusid mõjutas 2023. aasta III kvartalis enim taastuvenergia tasu suurenemine kvartalite võrdluses 1,4 mln euro võrra. Taastuvenergia tasu suurenemist III kvartalis mõjutas 0,7 mln euro ulatuses Poola päikeseparkide taastuvenergia tasu. Võrdlusperioodil maksime Poolas kasutusel olevate hinnavahelepingute (CfD – ingl k Contract for Difference) alusel taastuvenergia tasusid tagasi 0,7 mln euro ulatuses. 2023.aasta III kvartalis Poolast saadud taastuvenergia tasud olid 16 tuhat eurot. Poola taastuvenergia tasu mõjule lisaks kasvas taastuvenergia tasu Eesti opereerivates tuuleparkides (+0,3 mln eurot) ning Iru elektrijaamas (+0,4 mln eurot). Taastuvenergia tasu on seotud toodetud kogusega. Kuigi mullu kolmandas kvartalis lõppesid Vanaküla ja Virtsu III tuuleparkide taastuvenergia toetus (võrdlusperioodi ärituludes 0,2 mln eurot), ületas mõlemal perioodil toetust saavate tuuleparkide toodang võrdlusperioodi 13,6 GWh võrra (parkide mõju ärituludele +0,5 mln eurot). Iru elektrijaama taastuvenergia toodang 10,5 GWh (võrdlusperioodil 6,2 GWh) suurendas äritulusid võrreldes võrdlusperioodiga 0,4 mln eurot.

Muid äritulusid mõjutas positiivselt summas 0,4 mln eurot 2021. aastal tekkinud tuletisvaba lepingulise kohustuse saldo vähendamine seoses vastavate PPA lepingute osalise täitmisega ning Šilute tuulepargi madala töökindluse eest saadav trahv summas 0,4 mln eurot. Tuletisvaba lepinguline kohustus tuleneb varasematest elektrienergia vahetuslepingutest, mis konverteeriti füüsilise elektrimüügi lepinguteks (PPA). Seoses sellega tuletisvaba lepingulise kohustuse vähenemine ei oma mõju rahavoole ning vastav elektrimüügi rahaline arveldus toimub PPA lepingute alusel.

Kaubad, toore, materjal ja teenused

Kaupade, toorme, materjali ja teenuste kulugrupp kasvas 1,0 miljoni euro võrra ehk 4%. Peamine muutus leidis aset elektrienergia kuludes (kasv 5,6 mln eurot), mis tulenes Nord Pooli päevasiseselt turult portfelli balansseerimiseks ostetud elektrist ja madala tuulega tundidel PPA portfelli tasakaalustamiseks tehtavatest elektrienergia ostudest, mida kasvas ka oodatust väiksem tootmismah. Turult ostetud elektri kogused ja hinnad on välja toodud äritulude peatükis. Muud otsekulud toodanguks kulugrupp vähenes 5,4 mln euro võrra, kuna 2022. aasta keskpaigas väljusime „võtmed kätte“ päikeseteenuse ärist.

Tööjõukulud

Grupi tööjõukulud kasvasid 30% võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga. Kasv tulenes täiskohaga töötajate arvu suurenemisest 172-lt 192-le kahe kvartali võrdluses ning olemasolevate töötajate palgatõusust. Uued töötajad on lisandunud peamiselt arendusvaldkonnas toetamaks meie kasvuplaani kõigil koduturgudel.

Muud tegevuskulud

Muud tegevuskulud kasvasid 32% ehk 0,8 mln euro võrra. Peamine kasv tulenes arendusprojektide uuringu ja konsultatsioonikulude suurenemisest. Mõningane kasv oli veel IT ja kindlustuskuludes.

Varude jääkide muutus

Varude jääkide muutus näitab, kuidas muutus pelletite laojääk perioodil ehk teisisõnu võtab kokku, kui palju toodeti ja kui palju müüdi pelletiteid vastaval perioodil. Pelletteid toodeti 38 tuhat tonni (2022 III kvartal: 39 tuhat tonni) ning müüdi 17 tuhat tonni (2022 III kvartal: 39 tuhat tonni). Varude jääkide muutus oli summas -3,4 mln eurot (-2,0 mln eurot võrdlusperioodil). Pelleti keskmine müügihind tõusis aastaga 32%. 2022. aasta III kvartalis oli hind 182,6 €/tonni kohta, 2023. aasta III kvartalis 240,6 €/tonni kohta.

EBITDA ja püsikulud

Suurimat mõju EBITDA langusele omas müüdnud elektri hinna langus (-25,1 mln eurot), kuna elektri hinnad on võrreldes mulluse III kvartaliga märkimisväärselt langenud. PPAdest tulenevalt on võrreldes eelmise aastaga oluliselt kasvanud müüdnud elektri kogus (mõju +15,5 mln eurot), millega kaasnevalt on suurenenud ka elektriportfelli balansseerimiseks tehtavate elektri ostude maht (mõju -11,2 mln eurot). Nimetatud mõjude koondtulemust EBITDA-le mõjutab nii vastava perioodi elektritoodangu maht kui ka -profiil, elektritoodang on võrreldes võrdlusperioodiga kasvanud 37%.

Koostootmise segment ilma elektri hinna ja -koguse mõjudeta omas EBITDA-le positiivset mõju. Arvesse on võetud pelleti tulused, varude muutust, tehnoloogilise kütuse mõju ning soojusenergia tulused.

Tuletisvaba kohustuse saldo suurendas kvartalite võrdluses EBITDA-d, täpsem info asub muude äritulude peatükis.

Püsikulud koosnevad kuludest, mis ei ole tootmismahudest otseselt sõltuvad. Püsikulud on suurenenud 2,2 mln euro võrra ehk 24%. Püsikulude kasv tulenes hoolduskuludest, tööjõukuludest ning uuringute ja konsultatsioonide kuludest.

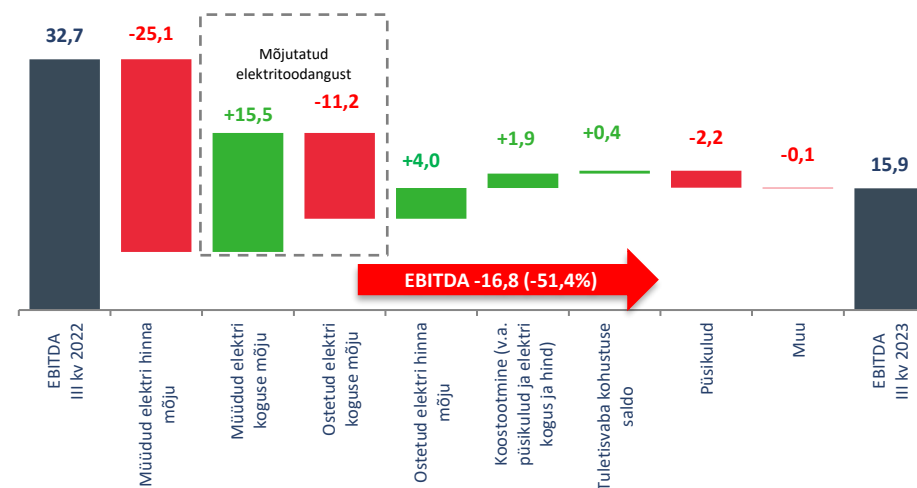
Põhivara kulum ja vara väärtuse langus

Põhivara kulum kasvas 6% ehk 0,6 mln euro võrra. Võrreldes võrdlusbaasiga oleme põhivarana arvele võtnud Purtse tuulepargi Eestis ning Zambrow päikesepargi Poolas, mis kasvas III kvartali põhivara kulumit mõlemal juhul 0,3 mln euro võrra.

Neto finantskulud

Neto finantskulud kasvasid 0,1 mln euro võrra eelmise aasta sama kvartaliga võrreldes. Intressikulud pangalaenudelt on kvartalite võrdluses 3,6 mln euro võrra tõusnud, kuid 98% laenuintressidest kapitaliseeriti tuuleparkide ehitusperioodi tõttu. Positiivset mõju neto finantskuludele on kvartalite võrdluses omanud intressitulude kasv.

Grupi EBITDA muutus mõjurite lõikes, mln €

Tulumaks

Tulumaksu kulu kasvas 0,3 mln euro võrra võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga.

Puhaskasum

Grupi puhaskasum langes 17,9 mln euro võrra, olles aruandeperioodil 5,0 mln eurot. Puhaskasumi langus on tingitud nii madalamatest elektrihindadest kui ka suurematest elektriportfelli balansseerimiseks tehtavatest elektriostu kuludest.

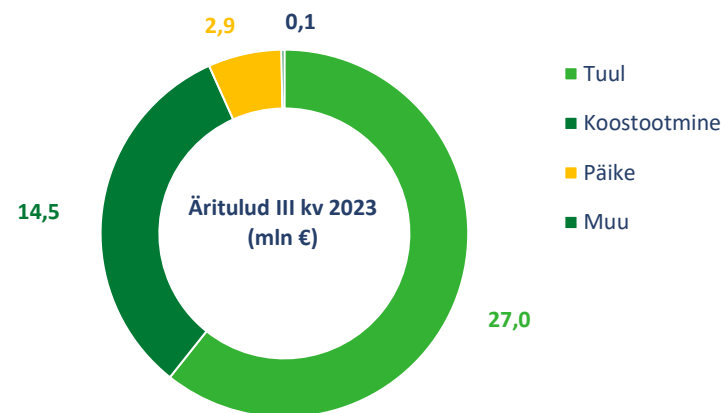
Äritulud	EBITDA	Puhaskasum
44,5 mln € -26%	15,9 mln € -51%	5,0 mln € -78%

Majandustulemused segmentide kaupa

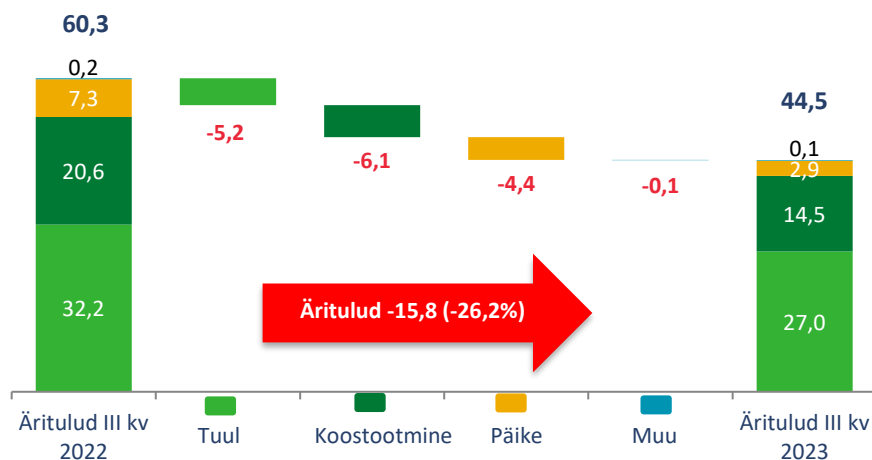
Aruandeperioodi põhjal on nii EBITDA kui äritulude vaatest grupi suurim tuulenergia segment (61% ärituludest ja 64% EBITDA-st). Koostootmise segment panustas ärituludesse 33% ja moodustas 41% EBITDA-st. Aruandeperioodi väikseim raporteeritav segment on päikeseenergia, mille äritulud ulatusid 6% kogu grupi ärituludest ja EBITDA 10% kogu grupi EBITDA-st.

Raporteeritavatest segmentidest kahanesid enim tuule ja koostootmise segmendi EBITDA-d. Täpsem analüüs raporteeritavate segmentide kaupa on esitatud allpool.

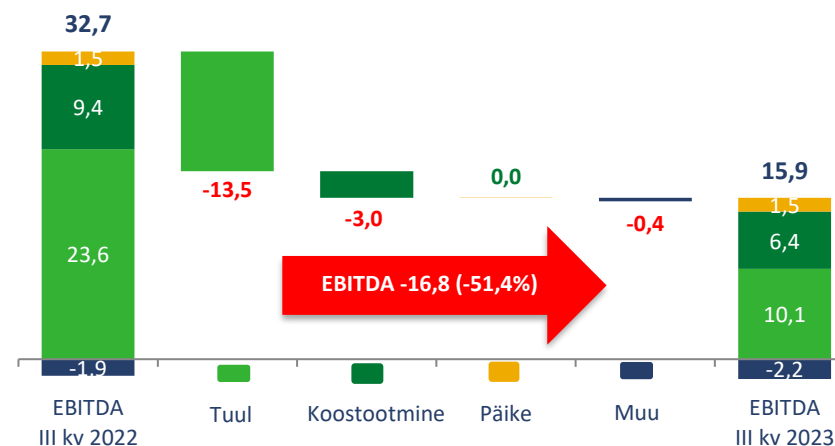
Muu segmendi EBITDA koosneb peamiselt üldjuhtimiskuludest, mis moodustavad valdava osa muust segmendist. Lisaks on muus segmendis Paide võrguehitusteenused, Keila-Joa hüdroelektrijaam ning Ruhnu taastuvenergia lahendus. Muu segmendi kahjum suurenes 0,4 mln euro võrra.

Äritulud segmentide kaupa, mln €

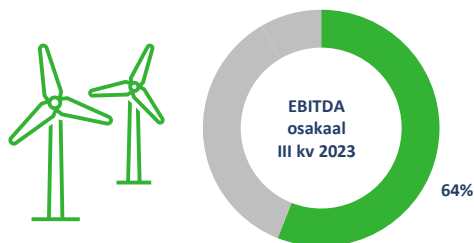

Grupi EBITDA jagunemine ja muutus, mln €

Tuuleenergia

Tuuleenergia segment koosneb opereerivatest tuuleparkidest, tuuleparkide arendustest, tuuleparkide arendamisega seotud juhtimiskuludest ja tuuleparkide juhtimiskuludest.

Töökindlus ja toodangud

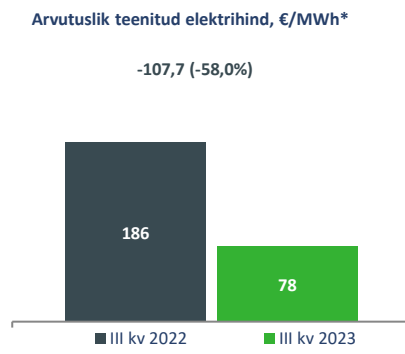
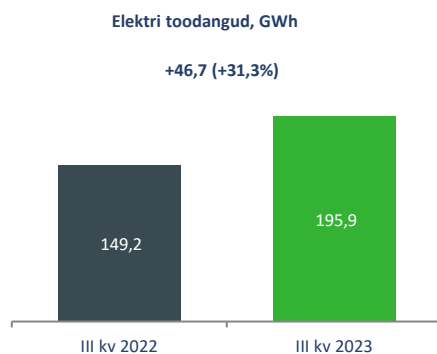
2023. aasta III kvartalis olid Eesti ja Leedu tuuleolud viimaste aastate keskmisel tasemel - vastavalt 5,7 ja 5,6 m/s (võrdlusperioodil vastavalt 5,2 ja 5,5) ja seega oli tuuleolude mõju kergelt positiivne võrreldes eelmise aastaga. Lõppenud kvartalis oli meil tõsiseid väljakutseid tuuleparkide töökindlusega ja seda eriti Leedus. Suurimat mõju kolmanda kvartali madalamale töökindlusele avaldasid mitmete rikkeliste seisakute koosmõjud Šilute tuulepargis, sealhulgas alajaama peakaablite rikkest tingitud jaotusseadme remondivajadus mõjuga -5 protsendipunkti (pp), teiseks tuulikute keskkontrolleri rikkest tingitud seisakud mõjuga -2,4pp ning kolmandaks tuulikute labajuhtsüsteemide rikkest tingitud seisakud mõjuga -2pp. Mockiai tuulepargis vahetasime Enercon tüüpi tuulikul pealaagri ning mõju kolmandasse kvartalis madalama töökindluse näol oli -1pp. Leedu tuuleparkide madala töökindluse mõju III kvartalis toodangule oli -16,5 GWh ja ärituludele -1,4 mln eurot. Mitmes Eesti tuulepargis viisime läbi suuremahulised tuulikulabade hooldus- ja parandustööd, tööd avaldasid mõju madalamale töökindlusele -2pp, suurim mõju on seotud meie vanima WinWinD tuulepargi labadega Viru-Nigulas.

Lisaks vahetasime kahes WinWinD tuulikus käigukastid, mille mõju madalamale töökindlusele oli -1pp. Lisaks saab suurema mõjuna välja tuua ka ebatavapäraselt pika seisaku labade automaatika ning automaatika rikkepõhjuse selgitamise mõju, mis vähendas töökindlust 0,8pp Paldiski tuuleparkides. Eesti tuuleparkide madala töökindluse mõju III kvartali toodangule oli 5,1 GWh ja ärituludele 0,4 mln eurot.

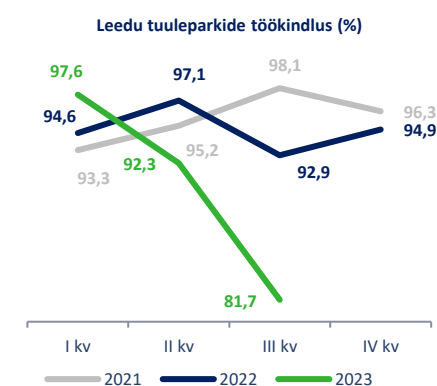
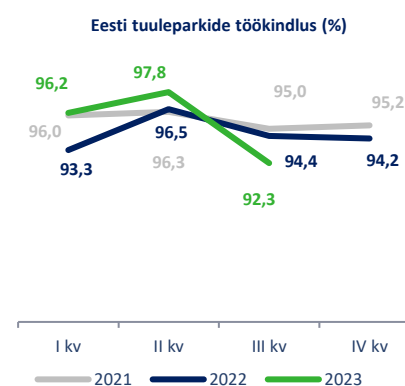
III kvartalis 2023 oli tuuleenergia toodang 195,9 GWh, mis on 46,7 GWh kõrgem kui võrdlusperioodil tingituna uute tuuleparkide tootma hakkamisest. III kvartalis hakkas elektrit tootma ehitusjärgus Tolpanvaara tuulepark Soomes. Ka Akmene tuulepark Leedus andis toodangut uuesti septembris peale seisakut alates intsidendist mai algusest. Uute ehitusjärgus tuuleparkide panus kvartali tuuleenergia toodangusse ulatus ligi 38 GWh-ni.

Elektrihinnad

Eesti tuulepargid, mille toetusalune periood ei ole lõppenud, saavad lisaks elektri turuhinnale taastuenergia tasu 53,7 €/MWh kohta (ingl. k. Feed-in Premium, FiP). 2022. aasta kolmandas kvartalis asendasime kõigis Leedu tuuleparkides senise FiT (Feed-In Tariff) taastuenergia toetuse põhise tulumudeli kombinatsiooniga fikseeritud hinnaga pikaajaliste elektrilepingute (PPA, Power Purchase Agreement) ning turuhinnapõhisest tulumudelist. Nii Eesti kui Leedu tuuleenergia arvutuslikud teenitud hinnad sõltuvad turuhindade ja PPA kombinatsioonist.

* (Elektrimüügi tulud + taastuenergia tasu ja töhüsa koostootmise toetus + rohesertifikaatide tulud – elektri ost Nord Pooli päev-ette ja päevasisel turul – bilansienergia ost) / toodang

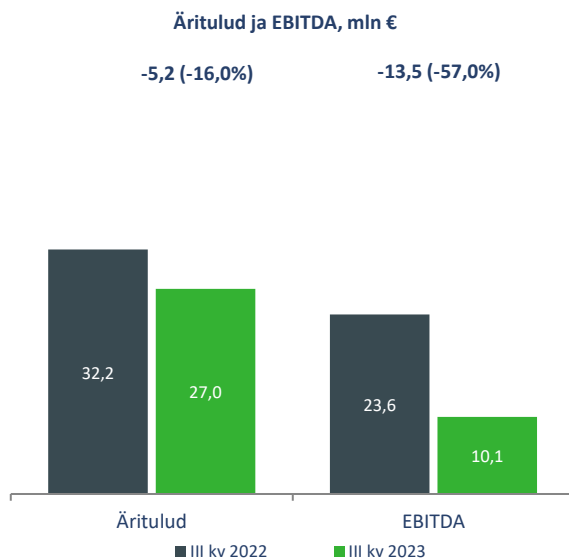
Tuule segmendi arvutuslik teenitud elektri hind koos toetusega oli 2023. aasta III kvartalis 78,1 €/MWh (-58% võrreldes 2022. aasta III kvartaliga). Arvutuslikku teenitud elektri hinda mõjutasid nii madalamad Nord Pool turuhinnad, pikaajaliste elektrimüügi lepingute lisandumine kui ka elektriostu kulud. Kokku müüdi tuulesegmentis 2023. aasta III kvartalis PPA lepingute alusel 190,2 GWh elektrit.

Äritulud

Tuule segmendi äritulusid mõjutas positiivselt suurenenud toodang, kuid olulisemat mõju omas madalam arvutuslik teenitud elektri hind, mis langetas segmendi äritulusid 27,0 mln euroni ehk 16% võrra.

Ärikulud

Tuule segmendi ärikulud (ilma kulumita) kasvasid 8,2 mln euro võrra 16,9 mln euroni. Kulude kasv on valdavalt seotud madala tuulega tundidel PPA portfelli tasakaalustamiseks tehtavate elektrienergia ostudega. Muud ärikulud (ilma elektrienergia ostu, bilansienergia kulude ning kulumise kasvuta) kasvasid kvartalite võrdluses 1,1 mln euro võrra.

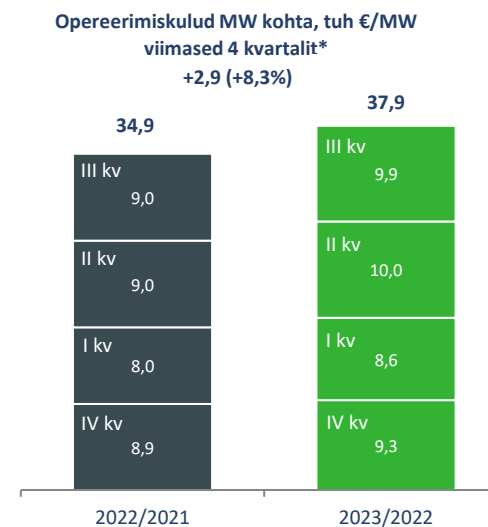

Opereerimiskulud MW kohta

Tuuleenergia segmenti kuuluvate opereerivate tuuleparkide üksuste (Enefit Wind OÜ ja Enefit Wind UAB) kulude põhjal on tuuleparkide opereerimiskulud (ärikulud ilma kulumise, bilansienergia ostuta ja PPA teenindamise ostukuludeta) installeeritud megavati kohta III kvartalis 2023 suurenenud indekseerimisest tulenevalt 8,3% võrreldes võrdlusperioodiga. Alates 2023. aasta III kvartalist kuulub opereerivate tuuleparkide juurde ka Purtse tuulepark installeeritud võimsusega 21 MW.

EBITDA

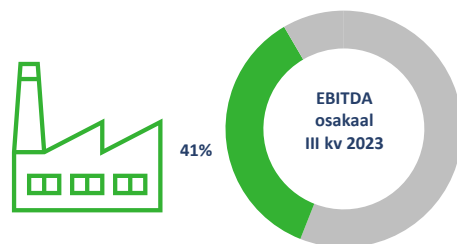
Kokkuvõtvalt langes tuule segmendi EBITDA 10,1 mln euroni (võrdluskvartalis 23,6 mln eurot). Vähenemine tulenes peamiselt elektri turuhinna langusest ja PPA portfelli tasakaalustamiseks tehtavatest elektrienergia ostukuludest, aga ka hooldus- ja remondikulude ning uuringute ja konsultatsioonide kulude kasvust vastavalt 0,5 mln euro ja 0,3 mln euro võrra.

*(Ärikulud - bilansienergia ost - kulumine) / opereeriv võimsus. Arvutuses on arvesse võetud ainult opereerivad tuulevarad: Enefit Wind OÜ, Enefit Wind UAB ja alates III kvartalist 2023 Purtse tuulepark.

Koostootmine

Koostootmise segment koosneb Iru, Paide, Valka ja Broceni koostootmisjaamadest ja pelletitehasest.

Elektritoodangud ja -hinnad

III kvartalis 2023. aastal oli elektritoodang 37,0 GWh, mis on kvartalite võrdluses kasvanud (III kvartalis 2022 28,4 GWh). Iru ja Paide koostootmisjaamad saavad lisaks elektri turuhinnale taastuenergia tasu 53,7 €/MWh kohta taastuvatest allikatest toodetud elektri eest ning mitte-taastuvast kütusest tõhusa koostootmise režiimil toodetud elektri eest 32 €/MWh kohta. Alates 2022. aasta detsembrist keskpaigast müüb Valka koostootmisjaam elektrit NP Läti turuhinnaga, enne seda oli määratud fikseeritud elektrihinnad vahemikus 79,75 €/MWh kuni 105,6 €/MWh. Kuni BVKB-ga peetava kohtuvaidluse lõpplahendini müüb Broceni koostootmisjaam alates novembrist 2021 elektrit Nord Pool Läti turuhinnaga.

Koostootmisjaamade töökindlus 93,3% oli III kvartalis küll madalam kui eelnevates kvartalites, kuid-siiski märkimisväärselt parem kui võrdlusperioodil (72,9%), mil seda mõjutas Iru jaama viienädalane planeerimata hooldusseisak.

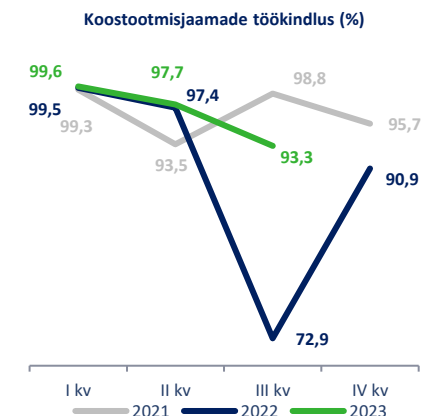
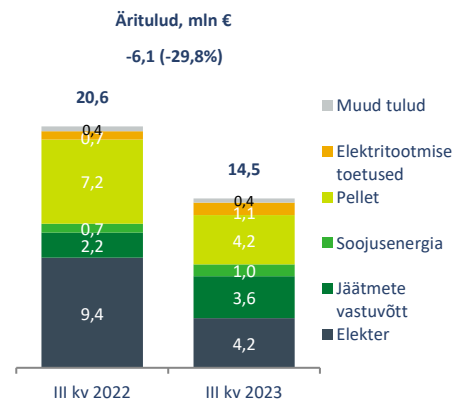
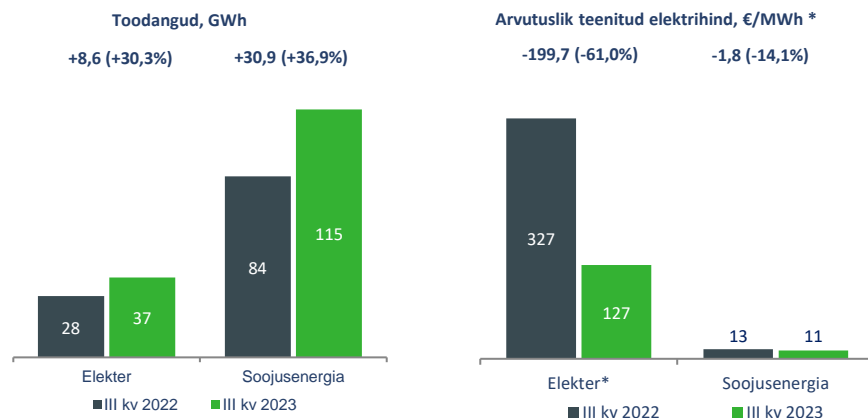
Arvutuslik teenitud segmenti elektrihind on langenud NP Eesti ja Läti turuhinna tõttu 61% ja oli 2023. aasta III kvartalis 127,5 €/MWh.

Soojusenergia toodangud ja hinnad

Soojusenergia toodang kasvas 37% 115 GWh-ni. Kvartalite võrdluses langes keskmine müüdü soojaenergia MWh-i hind 14%, olles 2023. aasta III kvartalis ligikaudu 11 €/MWh. Iru soojusenergia toodangu piirhind on võrreldavates kvartalites olnud sama ehk 7,98 €/MWh ning Paides ja Valkas on hind langenud seoses sisseostetava biomassi hinna langusest.

Äritulud

Äritulud vähenesid kvartalite võrdluses 14,5 mln euronit ehk -30%. Pelletite müügitulu vähenes (-3,0 miljonit eurot, -42%) tingituna III kvartalis olnud soojadest ilmaoludest kogu Euroopas, mis turule pakutavaid müügi koguseid mõjutas, sellest tulenevalt on pelleti laoseis kõrgem. Pelleti keskmine müügi hind tõusis 32% võrra tasemeni 240,6 €/tonn. Kolmandas kvartalis müüdi pelletteid 17 tuhat tonni, võrdlusperioodil 39 tuhat tonni. Jäätmete vastuvõttutulud kasvasid suurenenud jäätmete vastuvõtumahu tõttu 1,4 mln euro võrra (3,6 mln euronit), soojusenergia müügitulud suurenesid kõrgemast toodangust ja müügi hinnast tingitult 0,3 mln euro võrra (1,0 mln euronit) ja muud tulud püsisid samal tasemel (0,4 mln eurot). Elektrimüügitulud vähenesid 5,2 mln euro võrra (4,2 mln euronit) madalama turuhinna tõttu. Elektri tootmise toetused kasvasid 0,4 mln euro võrra (1,1 mln euronit).

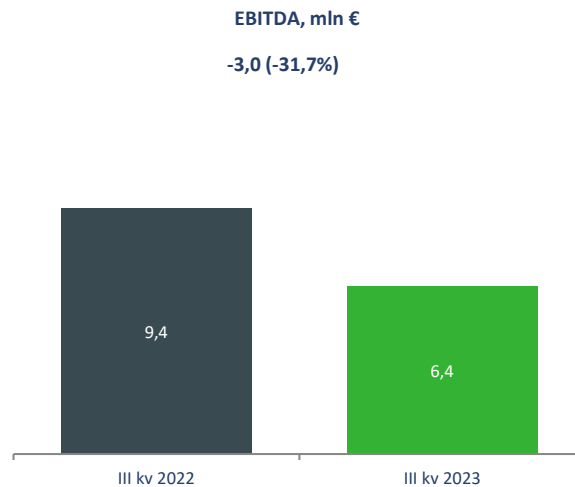
* (Elektrimüügi tulud + taastuenergia tasu ja tõhusa koostootmise toetus + rohesertifikaatide tulud – elektri ost Nord Pooli päev-ette ja päevasisel turul – bilansienergia ost) / toodang

Ärikulud

Valmistoodangu varude jääkide muutus 2023. aasta III kvartalis vähendas kulusid (3,4 mln eurot) pelletite toodangust väiksema müügi tõttu. 2022. aasta III kvartalis oli olukord samasugune ehk pelletite müük jäi alla toodangule ning varude muutus oli summas 1,9 miljonit eurot. Kvartalite võrdluses vähenesid koostootmise segmendi kulud varude muutusest 1,5 mln euro võrra. Muutuvkulud vähenesid 2023. aasta III kvartalis 1,9 miljoni euro võrra, peamiselt vähenes elektriostu kulu. Pelleti keskmine biomassi kulu tõusis kvartalite võrdluses 12%. 2023. aasta III kvartali biomassi kuluks oli 133,0 €/tonn, 2022. aasta III kvartali perioodil oli kuluks 119,1 €/tonn. Püsikulud suurenesid 0,4 miljoni euro võrra 3,3 miljoni euroni.

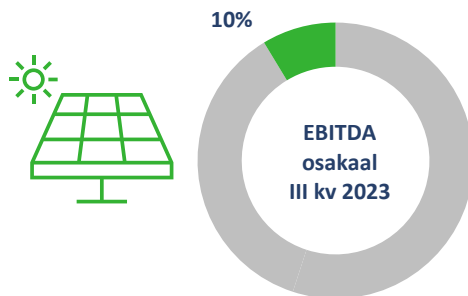
EBITDA

Segmendi EBITDA langes 3,0 mln euro võrra ehk -32% võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga, olles 2023. aasta III kvartalis 6,4 mln eurot. Languse EBITDA-le põhjustas peamiselt elektrihindade langus ning pelleti müügikoguse vähenemine. Positiivset mõju EBITDA-le avaldasid elektri- ja soojusenergia toodangud.

Päikeseenergia

Päikeseenergia segment sisaldab lisaks opereerivatele päikeseelektrijaamadele ka päikeseпаркide arendusi ja päikese-teenust.

Elektritoodangud ja -hinnad

III kvartalis 2023 oli päikeseenergia toodang 26,0 GWh, mis on 14,6 GWh (128%) kõrgem kui võrdlusperioodil tingituna kahe uue päikesepargi tootma hakkamisest. II kvartalis hakkasid elektrit tootma Eestis Purtse päikeseпарк ja Poolas Zambrow päikeseпарк. Päikeseпаркide töökindlus püsis ootuspäraselt kõrgel 99,6% tasemel (võrdlusperioodil 99,7%).

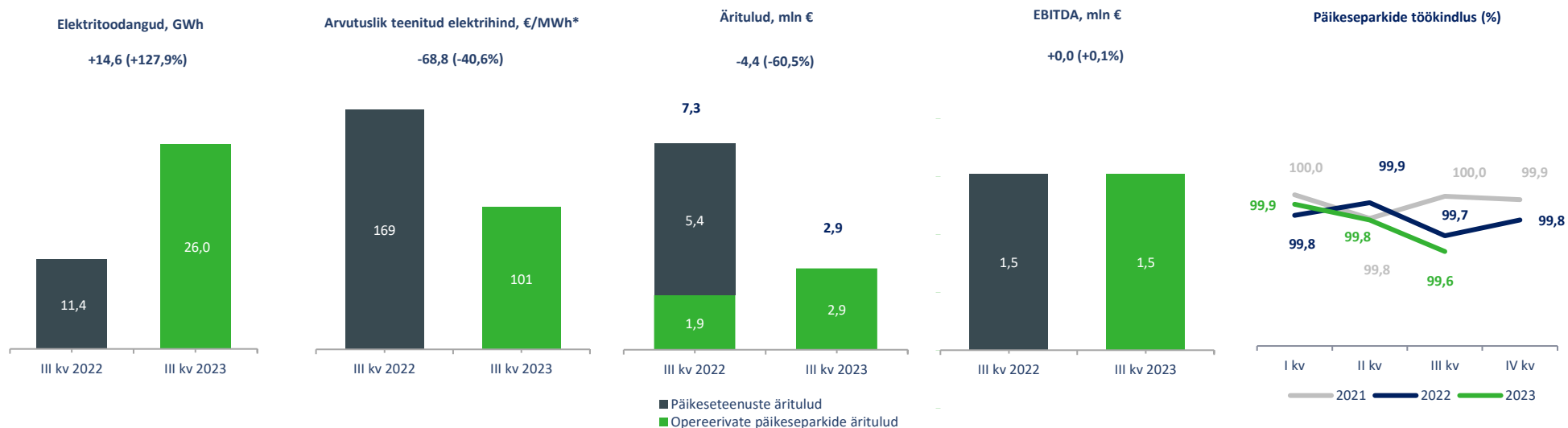
Eesti päikesepargid on osaliselt avatud elektri turuhinna suhtes, enamus Poola päikeseпаркidel on iga-aastaselt inflatsiooniga indekseeritav fikseeritud hind, mis 2023. aasta III kvartalis oli 492-526 zlotti/MWh (kolme kuu keskmise Poola zloti kursiga arvestades 106-113 €/MWh). Kokku müüdi päikeseesegmendis 2023. aasta III kvartalis PPA lepingute alusel 11,4 GWh elektrit.

Äritulud

Opereerivate päikeseпаркide äritulud tõusid 1,0 mln euro võrra. Peamiseks põhjuseks on elektritoodangute suurenemine, kuna aasta esimeses pooles hakkasid tootma kaks uut päikeseparki.

EBITDA

Päikese segmenti EBITDA oli 2023. aasta III kvartalis 1,5 mln eurot, mis on samal tasemel võrdlusperioodiga. EBITDA-d on positiivselt mõjutanud kahe uue päikesepargi toodangute ja tulude lisandumine päikese segmenti, kuid samuti on kasvanud segmenti püsikulud 132% (võrreldes võrdlusperioodiga +0,5 mln euro võrra, sealhulgas personalikulud toetamiseks meie kasvuplaani ning maakulud tulenevalt uutest arendusprojektidest).

* (Elektrimüügi tulud + taastuvenergia tasu ja töhüsa koostootmise toetus + rohesertifikaatide tulud – elektri ost Nord Pooli päev-ette ja päevasisel turul – bilansienergia ost) / toodang

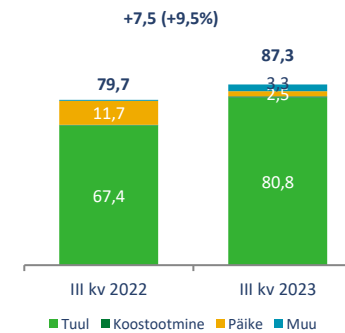
Investeeringud

Investeeringud III kvartalis

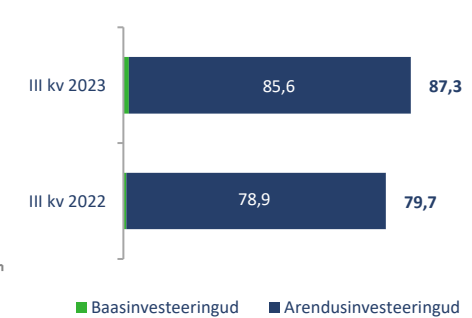
Grupi investeeringud olid 2023. aasta III kvartalis 87,3 mln eurot, mida on 7,5 mln eurot rohkem kui võrdlusperioodil. Kasv tulenes arendusinvesteeringutest, mis ulatusid 85,6 mln euroni. Sellest 79,0 mln eurot oli seotud kolme tuulepargi rajamisega: 45,4 mln eurot investeeriti Kelme tuuleparki, 18,9 mln eurot Sopi-Tootsi tuuleparki ja 14,8 mln eurot Tolpanvaara tuuleparki. Päikeseparkide arendustest investeeriti kõige rohkem Sopi päikesepargi ehitusetappi 1,9 mln eurot.

Baasinvesteeringuid tehti III kvartalis 1,7 mln euro ulatuses, mida on 0,8 mln euro võrra rohkem kui võrdlusperioodil. 2023. aasta III kvartali baasinvesteeringud olid peamiselt seotud Eesti tuuleparkidega. Tuuleparkide baasinvesteeringud võivad kvartalite lõikes oluliselt erineda, kuna sõltuvad tuulikute tehnilistest probleemidest vastaval perioodil. Koostootmisjaamade baasinvesteeringud olid eelmise aastaga võrreldes sarnasel tasemel.

Investeeringud segmentide lõikes, mln €

Investeeringud tüübi järgi, mln €

Finantseerimine

Grupi peamised võõrkapitali allikad on investeerimis- ja likviidsuslaenuid regiooni kommertspankadelt, Põhjamaade Investeerimispangalt (NIB), Euroopa Investeerimispangalt (EIB) ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangalt (EBRD).

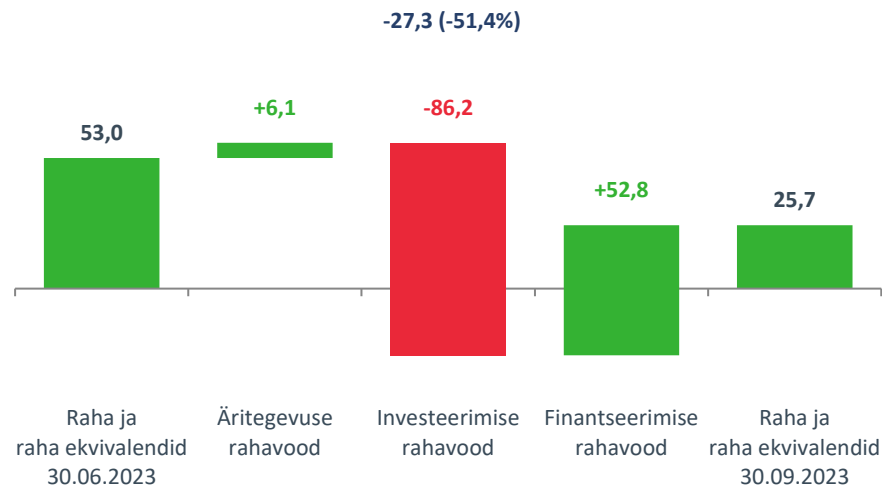
30. septembri 2023 seisuga oli Grupi intressikandvate kohustuste maht korrigeeritud soetusmaksumuses 411,3 mln eurot (279,6 mln eurot 31. detsembril 2022). Sellest moodustasid enamuse pangalaenuid summas 407,0 mln eurot, sealhulgas Poola zlottides võetud laen 6,6 mln euro väärtuses.

III kvartali jooksul võttis Enefit Green kasutusse 60 miljonit eurot NIB investeerimislaenust lõpptähtajaga aastal 2035 ning sõlmis ühe täiendava 12 aastase tähtajaga investeerimislaenu lepingu Euroopa Investeerimispangaga (EIB) summas 180 mln eurot.

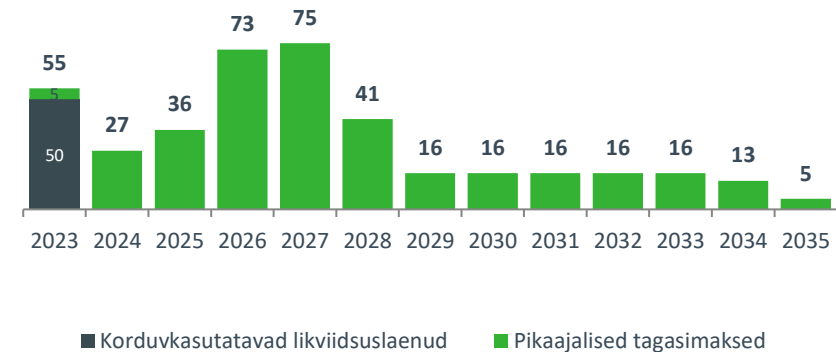
Investeerimislaenudele kogujäägiga 158,9 miljonit eurot on sõlmitud intressimäära vahetuslepingud (ingl. k. interest rate swaps), fikseerides nende intressimäärad vahemikus 1,049% kuni 1,125% (pluss marginaal) kuni vastavate laenuid lõpptähtajani. Keskmine välja võetud pangalaenuid intressimäär 30. septembri 2023 seisuga oli 3,80% (31. detsember 2022 2,60%).

30. septembri 2023 seisuga oli sõlmitud kuid kasutusele võtmata investeerimislaenuid jääk 405 miljonit eurot.

Likviidsete varade muutus III kvartalis 2023. aastal, mln €

Pangalaenuid tagasimaksegraafik, mln €

Laenulepingute eritingimused

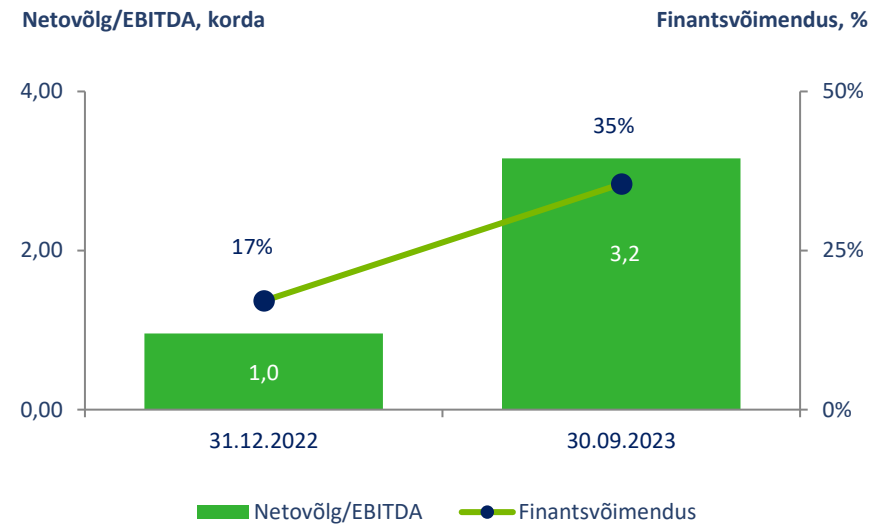
Grupi laenulepingud sisaldavad mõningaid eritingimusi, mis seavad grupi konsolideeritud majandusnäitajatele teatud piirmäärad. Seisuga 30. september 2023 täitis grupp kõiki laenulepingutes sätestatud nõudeid.

Finantseerimise ja tootluse suhtarvud

Laenukohustuste maksimaalse taseme määramisel arvestab juhtkond finantsvõimenduse suhtarve ning netovõla/EBITDA kordajat.

miljonites eurodes	31.12.2022	30.09.2023
Võlakohustused	279,6	411,3
Miinus: raha	-131,5	-25,7
Netovõlg	148,1	385,6
Omakapital	718,7	701,7
Investeeritud kapital	866,8	1 087,3
EBITDA (viimased 12 kuud)	154,8	122,1
Ärikasum (viimased 12 kuud)	117,1	83,5
Puhaskasum (viimased 12 kuud)	110,2	72,1
Finantsvõimendus (1)	17%	35%
Netovõlg/EBITDA	0,96	3,16
Investeeritud kapitali tootlus (2)	13,5%	7,7%
Omakapitali tootlus (3)	15,3%	10,3%
Intressikatte kordaja (4)	42,8	12,4

- (1) Finantsvõimendus = netovõlg / (netovõlg + omakapital)
 (2) Investeeritud kapitali tootlus = viimase 12 kuu ärikasum / (netovõlg + omakapital)
 (3) Omakapitali tootlus = viimase 12 kuu puhaskasum / omakapital
 (4) Intressikatte kordaja= viimase 12 kuu EBITDA/ intressikulu

Riskijuhtimine

Enefit Greeni kaks peamist aktiivselt juhitavat turu- ja finantsriski on elektrienergia müügi hinnarisk ja intressimäära risk.

Elektrienergia müügi hinnarisk

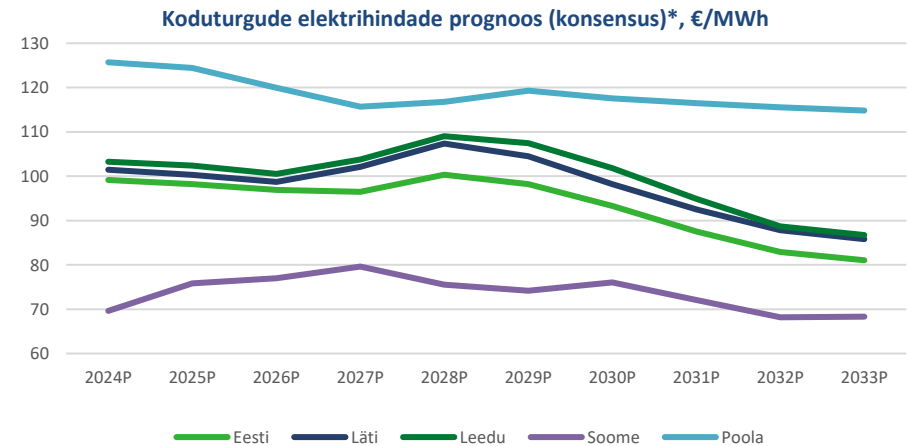
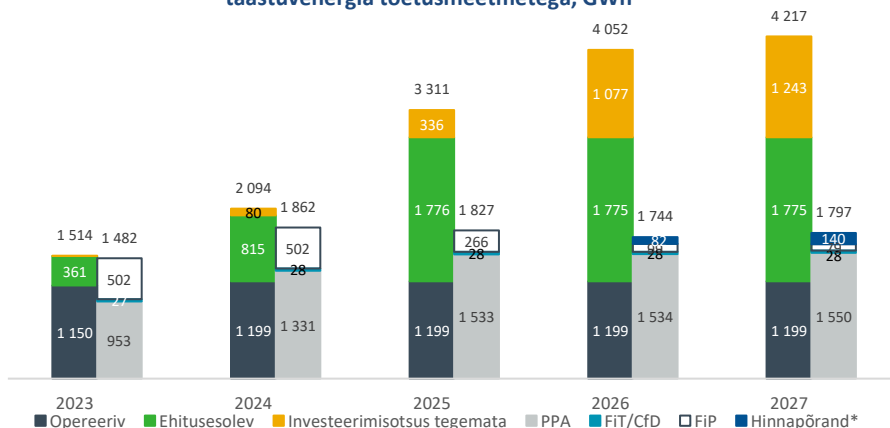
Elektrihinna riski maandatakse kombinatsiooniga

- erinevate riiklike taastuvenergia toetustest (FiP, CfD jm skeemid), mida saavad grupi erinevad olemasolevad tootmisvarad ning
- kasvavas mahus aktiivselt sõlmitavate elektrimüügilepingutega (ingl. k. Power Purchase Agreement, PPA), kuna grupp on seadnud eesmärgiks fikseerida müüdava elektri hind uute arendusprojektide siduva investeerimisotsuse tegemise hetkeks reeglina 60% ulatuses vastava arendusprojekti vähemalt esimese viie aasta elektrienergia prognoositava toodangu mahust.

Sõlmitud PPA lepingute maht kokku oli 30. september 2023 seisuga 9 899 GWh ning keskmine hind 71,5 EUR/MWh. 2023. aasta IV kvartalis toodetavast elektrist on PPA-dega kaetud 273 GWh keskmise hinnaga 91,2 €/MWh.

Peale 2027. aastat toodetavast elektrist on PPA-dega kaetud 3 677 GWh keskmise hinnaga 78,1 EUR/MWh. Alloleval graafikul esitatud 30. september 2023 seisuga uuendatud info lähiaastate prognoositavate tootismahude ja maandatud riskiga tootismahude kohta.

Prognoositavad tootismahud opereerivatelt, ehitatavatelt ja planeeritavatelt tootmisvaradelt ning nende kaetus PPA-de ja erinevate taastuvenergia toetusmeetmetega, GWh

* 2024E – 2033E elektrihindade prognoosid on arvatud keskmisena analüüsifirmade SKM ja Volue prognoosidest (SKM Market Predictor Long-Term Power Outlook - August 2023, Volue Long Term Price Forecast - September 2023). Tegemist on nominaalhindadega, mille puhul on eeldatud ühtlast 2% inflatsioonimäära.

	2023	2024	2025	2026	2027	Periood 2023-2027 kokku
FiT/CfD meede**	2%	1%	1%	1%	1%	1%
Kogus (GWh)	27	28	28	28	28	140
Hind***, EUR/MWh	97,6	97,8	99,4	101,4	103,5	100,0
FiP toetus**	33%	25%	9%	3%	3%	12%
Kogus (GWh)	502	502	266	99	79	1 449
Hind***, EUR/MWh (lisandub elektri turuhinnale)	50,1	50,2	50,3	53,7	53,7	50,6
PPA **	63%	66%	52%	52%	52%	55%
Kogus (GWh)	953	1 331	1 533	1 534	1 550	6 901
Hind***, EUR/MWh	86,9	67,6	64,8	64,8	69,0	69,3

* Hinnapõrand – vähempakkumise käigus saadud riigi toetus hinnapõranda näol tasemega 34,9 EUR/MWh (maksimaalselt 20 EUR/MWh) ning pikkusega 12 aastat

** Vastava meetmega kaetud eeldatava toodangu osakaal. Eeldatav toodang sisaldab opereerivate ning ehituses olevate varade prognoositud toodangut

*** Vastava meetmega kaetud toodangu kaalutud keskmine müügihind või toetus.

Intressimäära risk

Intressimäära riski juhib grupp intressimäära vahetustehingute (ingl. k. interest rate swap, IRS) abil.

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu. Rahavoogude intressimäära risk tekib grupi ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Intressiriski vähendatakse osaliselt fikseeritud intressimääraga võlakohustuste võtmise kaudu ning osaliselt ujuva intressimääraga laenu võtmise kaudu, mille puhul IRS-ide abil fikseeritakse laenu intressikulud. Intressimäära vahetustehingute info on välja toodud raamatupidamisaruande lisa 5.

Lühendatud konsolideeritud auditeerimata raamatupidamise vahearuanne III kvartal 2023

Lühendatud konsolideeritud kasumiaruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022
Müügitulu	9	39 259	57 254	144 600	156 900
Taastuenergia toetus ja muud äritulud	10	5 233	3 011	18 562	17 363
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus		3 434	2 028	3 266	4 607
Kaubad, toore, materjal ja teenused	11	-26 011	-24 969	-71 386	-55 468
Tööjõukulud		-2 634	-2 029	-8 025	-6 641
Põhivara kulum, amortisatsioon ja allahindlus		-10 218	-9 637	-29 740	-28 930
Muud tegevuskulud		-3 388	-2 574	-10 716	-7 721
ÄRIKASUM		5 675	23 084	46 561	80 110
Finantstulud		747	468	2 345	718
Finantskulud		-1 115	-722	-1 897	-1 275
Neto finantstulud (-kulud)		-368	-255	448	-558
Kasum kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse		45	120	85	687
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		5 352	22 949	47 094	80 239
Tulumaks		-326	0	-10 405	-5 441
ARUANDEPERIOODI KASUM		5 026	22 949	36 689	74 798
Tava ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta					
Kaalutud keskmine aktsiate arv, tuh	6	264 276	264 276	264 276	264 276
Tava puhaskasum aktsia kohta, EUR	6	0,02	0,09	0,14	0,28
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta, EUR	6	0,02	0,09	0,14	0,28

Lühendatud konsolideeritud koondkasumiaruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022
ARUANDEPERIOODI KASUM		5 026	22 949	36 689	74 798
Muu koondkasum					
Kirjed mida võib edaspidi ümber klassifitseerida kasumiaruandesse:					
Rahavoo riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus (s.h. ümberklassifitseerimised kasumiaruandesse)	5, 7	662	7 193	1 202	13 717
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusel tekkinud valuutakursivahed	7	-349	-436	53	-680
Aruandeperioodi muu koondkasum		313	6 757	1 255	13 037
ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM KOKKU		5 339	29 706	37 944	87 835

Lühendatud konsolideeritud finantsseisundi aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	30.09.2023	31.12.2022
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	4	978 497	776 870
Immateriaalne põhivara		60 275	60 382
Varade kasutusõigus		4 295	4 239
Ettemaksud põhivara eest	4	42 522	19 412
Edasilükkunud tulumaksuvara		1 379	1 321
Investeeritud sidusettevõtjatesse		568	506
Tuletisinstrumendid	5, 7	9 310	11 277
Pikaajalised nõuded		0	40
Kokku põhivara		1 096 846	874 047
Käibevara			
Varud		19 177	14 227
Nõuded ostjate vastu, muud nõuded ja ettemaksud		59 765	41 091
Raha ja raha ekvivalendid		25 731	131 456
Tuletisinstrumendid	5	4 473	3 349
Kokku käibevara		109 146	190 123
Kokku varad		1 205 992	1 064 170

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	30.09.2023	31.12.2022
OMAKAPITAL			
Emaettevõtja aktsionäridele kuuluv kapital ja reservid			
Aktiivkapital		264 276	264 276
Ülekurss	6	60 351	60 351
Kohustuslik reservkapital		5 555	3 259
Muud reservid	5, 7	167 621	166 419
Realiseerimata kursivahed	7	-709	-762
Jaotamata kasum		204 613	225 190
Kokku omakapital		701 707	718 733
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	8	334 639	255 755
Sihtfinantseerimine		6 745	7 115
Tuletisvaba lepinguline kohustus	5, 7	18 086	18 086
Edasilükkunud tulumaksukohustused		12 445	12 326
Muud pikaajalised võlad		3 000	3 000
Eraldised		8	9
Kokku pikaajalised kohustused		374 923	296 291
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	8	76 686	23 808
Võlad hankijatele ja muud võlad		51 107	20 215
Eraldised		2	2
Tuletisvaba lepinguline kohustus	5	1 567	5 121
Kokku lühiajalised kohustused		129 362	49 146
Kokku kohustused		504 285	345 437
Kokku omakapital ja kohustused		1 205 992	1 064 170

Lühendatud konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022
Rahavood äritegevusest					
Äritegevusest saadud raha	12	18 977	36 827	77 321	105 742
Makstud intressid ja laenukulud		-2 999	-845	-7 136	-1 842
Laekunud intressid		127	6	645	12
Makstud tulumaks		-9 970	-4 716	-11 175	-6 217
Kokku rahavood äritegevusest		6 135	31 272	59 655	97 695
Rahavood investeerimisest					
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	4	-86 191	-82 902	-235 672	-129 950
Tasutud tütarettevõtete soetamisel		0	0	-6 174	0
Tagasi laekunud kapitalirendinõuded		1	0	1	0
Laekunud materiaalse põhivara müügist		0	0	0	3
Laekunud äri müügist		0	5	0	724
Finantsinvesteeringutelt laekunud dividendid		24	62	24	62
Neto rahavood investeerimisest		-86 166	-82 834	-241 821	-129 161
Rahavood finantseerimisest					
Saadud pangalaenu	8	70 000	130 000	160 000	170 000
Tagasi makstud pangalaenu	8	-17 137	-5 476	-28 314	-15 146
Tagasi makstud liisingkohustuste põhiosamaksed	8	-97	-134	-276	-263
Makstud dividendid		0	0	-54 969	-39 906
Grupisisese võla netomuutus		0	38	0	38
Neto rahavood finantseerimisest		52 766	124 428	76 441	114 723
Neto rahavoog		-27 265	72 866	-105 725	83 257
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul		52 996	90 845	131 456	80 454
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul		25 731	163 711	25 731	163 711
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus		-27 265	72 866	-105 725	83 257

Lühendatud konsolideeritud omakapitali muutuste vahearuanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Aktiikapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku omakapital
Omakapital seisuga 31.12.2021	264 276	60 351	479	151 793	-965	157 673	633 607
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	0	0	74 798	74 798
Aruandeperioodi muu koondkasum	0	0	0	13 717	-680	0	13 037
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	13 717	-680	74 798	87 835
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	2 780	0	0	-2 780	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	0	-39 906	-39 906
Kokku aktsionäride poolt tehtud ning aktsionäridele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	0	0	2 780	0	0	-42 686	-39 906
Omakapital seisuga 30.09.2022	264 276	60 351	3 259	165 510	-1 645	189 785	681 536
Omakapital seisuga 31.12.2022	264 276	60 351	3 259	166 419	-762	225 190	718 733
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	0	0	36 689	36 689
Aruandeperioodi muu koondkasum	0	0	0	1 202	53	0	1 255
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	0	1 202	53	36 689	37 944
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	2 296	0	0	-2 296	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	0	-54 970	-54 970
Kokku aktsionäride poolt tehtud ning aktsionäridele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	0	0	2 296	0	0	-57 266	-54 970
Omakapital seisuga 30.09.2023	264 276	60 351	5 555	167 621	-709	204 613	701 707

Lühendatud konsolideeritud raamatupidamise vahearuande lisad

1. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Käesolev lühendatud konsolideeritud raamatupidamise vahearuanne on koostatud kooskõlas rahvusvahelise raamatupidamisstandardiga IAS 34 „Vahefinantsaruandlus“ ja ei sisalda kõiki lisasid, mida tavapäraselt sisaldab raamatupidamise aastaaruanne, mistõttu tuleks seda lugeda koos grupi 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruandega, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Raamatupidamise vahearuanne koostamisel on kasutatud samu arvestuspõhimõtteid nagu kasutati 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Raamatupidamise vahearuanne koostamisel peab juhtkond tegema otsuseid ning kasutama hinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ja aruandes kajastatud varade ja kohustuste ning tulude ja kulude summasid. Tegelikud tulemused võivad hinnangutest erinevaks kujuneda. Arvestuspõhimõtete rakendamisel tehtud olulised juhtkonna otsused ja peamised hinnangute ebakindluse allikad kattuvad olulisel määral nendega, mida on kirjeldatud 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta kohta koostatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes.

Käesolev vahearuanne ei ole auditeeritud ega muul moel kontrollitud audiitorite poolt.

2. Finantsriskide juhtimine

Grupi tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, õiglase väärtuse ja rahavoogude intressimäära riski ning hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Lühendatud raamatupidamise vahearuanne ei sisalda kogu informatsiooni grupi finantsriskide juhtimise kohta, mis tuleb avalikustada raamatupidamise aastaaruandes. Seetõttu tuleks käesolevat vahearuannet lugeda koos grupi 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruandega.

Grupp kasutab intressimäära riskide juhtimiseks intressimäära vahetustehinguid. Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu. Rahavoogude intressimäära risk tekib grupi ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad. Intressiriski vähendatakse osaliselt fikseeritud intressimääraga võlakohustuste võtmise kaudu ja osaliselt ujuva intressimääraga laenude võtmise kaudu, mille puhul intressimäärade vahetustehingute abil fikseeritakse laenude intressikulud. Intressimäära vahetustehingud on välja toodud lisas 5.

Grupp käsitab kapitalina omakapitali ja võörkapitali (laenukohustusi). Kapitalistruktuuri säilitamiseks või muutmiseks võib grupp muuta dividendi määra, maksta tagasi sissemakstud kapitali, emiteerida uusi aktsiaid, müüa varasid eesmärgiga vähendada finantskohustusi ja kaasata võörkapitali (võtta laene). Juhtkond hindab laenu võtmisel grupi võimet teenindada laenude põhiosa- ja intressimakseid äritegevuse rahavoost ning alustab vajadusel aegsalt läbirääkimisi olemasolevate laenude refinantseerimiseks enne laenulepingute tähtaegumist. Täpsemalt finantseerimise suhtarvude ja võlakohustuste kohta leiab infot Tegevusaruande Finantseerimise peatükist.

3. Segmentiaruandlus

Enefit Greeni juhatus kasutab grupi majandustulemuste hindamiseks ja juhtimisotsuste tegemiseks segmentipõhist raporteerimist, kus grupi segmentid on määratletud vastavalt äriüksuste peamistele tegevusvaldkondadele. Kõik grupi opereeritavad tootmisüksused on jaotatud ärisegmentidele vastavalt nende energiatootmise viisile. Muud sisemised struktuuriüksused on jaotatud ärisegmentidele vastavalt nende peamisele tegevusvaldkonnale.

Grupis on eristatud kolm peamist tegevusvaldkonda, mida esitatakse eraldi avalikustatavate segmentidena, ja väiksemad tegevusvaldkonnad, mis on esitatud koos kui „Muud“:

1. Tuuleenergia (hõlmab kõiki grupi tuuleparke);
2. Koostootmine (hõlmab kõiki grupi koostootmisjaamasid ja pelleti tootmist);
3. Päikeseenergia (hõlmab kõiki grupi päikeseparke);
4. Muud (sh hüdroenergia, kombineeritud taastuenergialahendused, kesksed arendus- ja juhtimisüksused).

Segment „Muud“ sisaldab tegevusvaldkondi, mille osakaal üksikult nii grupi müügitulust kui ka EBITDA-st on ebaoluline. Ükski nendest tegevusvaldkondadest ei ületa kvantitatiivseid kriteeriume, mille puhul oleks nõutav nende kohta eraldiseisva informatsiooni avalikustamine.

Segmenti tulud hõlmavad tulusid ainult välistelt klientidelt, mis on saadud vastavate kaupade või teenuste müügist. Kuna segmentid põhinevad väljapoole müüdatavatel kaupadel ja teenustel siis need tehingud ei sisalda grupiüksuste vahelisi segmentide tehinguid.

Juhatus hindab segmentide tulemusi peamiselt EBITDA alusel, aga jälgib lisaks ka ärikasumit. Finantstulusid ja -kulusid, tulumaksukulu ning kasumit või kahjumit kapitaliosaluse meetodil kajastatavatelt investeeringutelt sidusettevõtetesse ei jaotata segmentide vahel.

Grupi põhivarad on jaotatud segmentidele vastavalt nende kasutuseesmärgile. Kohustusi ega käibevara segmentidele ei jaotata.

Majandustulemused segmentide kaupa

<i>tuhandetes eurodes</i>	III kv 2023	III kv 2022	9k 2023	9k 2022
MÜÜGITULU				
Tuuleenergia	23 143	29 468	82 054	86 916
Koostootmine	13 345	19 841	56 124	56 722
Päikeseenergia	2 662	7 772	5 929	12 832
Kokku avalikustatavad segmendid	39 150	57 082	144 107	156 470
Muud	109	172	493	430
Kokku	39 259	57 254	144 600	156 900
TAASTUVENERGIA TOETUS JA MUUD ÄRITULUD				
Tuuleenergia	3 864	2 697	13 702	13 815
Koostootmine	1 150	800	4 382	4 020
Päikeseenergia	213	-489	463	-501
Kokku avalikustatavad segmendid	5 228	3 007	18 547	17 334
Muud	5	4	15	30
Kokku	5 233	3 012	18 562	17 363
EBITDA				
Tuuleenergia	10 146	23 607	53 242	78 843
Koostootmine	6 446	9 440	27 123	32 334
Päikeseenergia	1 527	1 525	2 753	3 351
Kokku avalikustatavad segmendid	18 119	34 572	83 118	114 528
Muud	-2 225	-1 851	-6 817	-5 488
Kokku	15 894	32 721	76 301	109 039
Põhivara kulum ja väärtuse langus	10 218	9 637	29 740	28 930
Netofinantskulud	-368	-255	448	-558
Kasum/-kahjum kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõttesse	45	120	85	687
Kasum enne maksustamist	5 353	22 949	47 094	80 239
ÄRIKASUM				
Tuuleenergia	3 033	16 784	32 380	58 367
Koostootmine	3 854	6 909	19 372	24 669
Päikeseenergia	1 095	1 302	1 862	2 672
Kokku avalikustatavad segmendid	7 982	24 994	53 615	85 709
Muud	-2 306	-1 910	-7 054	-5 599
Kokku	5 676	23 085	46 561	80 110

<i>tuhandetes eurodes</i>	III kv 2023	III kv 2022	9k 2023	9k 2022
INVESTEERINGUD PÕHIVARASSE				
Tuuleenergia	80 842	67 407	211 327	118 367
Koostootmine	665	322	1 423	935
Päikeseenergia	2 503	11 666	33 383	14 117
Kokku avalikustatavad segmendid	84 010	79 395	246 133	133 419
Muud	3 277	349	7 658	986
Kokku	87 287	79 744	253 791	134 404

<i>tuhandetes eurodes</i>	30.09.2023	31.12.2022
PÕHIVARA		
Tuuleenergia	858 573	668 422
Koostootmine	128 152	134 510
Päikeseenergia	88 576	55 035
Kokku avalikustatavad segmendid	1 075 300	857 968
Muud	21 546	16 079
Kokku	1 096 846	874 047

4. Materiaalne põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa	Hooned	Rajatised	Masinad ja seadmed	Lõpetamata ehitus	Ettemaksed	Kokku
Materiaalne põhivara seisuga 31.12.2022							
Soetusmaksumus	63 953	25 573	42 218	751 521	203 637	19 412	1 106 314
Kogunenud kulum	0	-10 385	-25 014	-274 615	-18	0	-310 032
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31.12.2022	63 953	15 188	17 204	476 906	203 619	19 412	796 282
Aruandeperioodil toimunud liikumised							
Investeeringud põhivara soetusse	0	152	497	4 610	226 037	22 475	253 771
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0	2	5	72	299	2	380
Ümberklassifitseerimine	2	1	3 813	48 188	-52 637	633	0
Arvestatud kulum ja allahindlus	0	-547	-964	-27 903	0	0	-29 414
Kokku 9 k 2023 toimunud liikumised	2	-392	3 351	24 967	173 699	23 110	224 737
Materiaalne põhivara seisuga 30.09.2023							
Soetusmaksumus	63 955	25 728	46 533	804 391	377 336	42 522	1 360 465
Kogunenud kulum	0	-10 932	-25 978	-302 518	-18	0	-339 446
Jääkmaksumus seisuga 30.09.2023	63 955	14 796	20 555	501 873	377 318	42 522	1 021 019

Seisuga 30.09.2023 oli kontsernil põhivara soetamiseks sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi 347 139 tuhat eurot (31. detsember 2022: 89 623 tuhat eurot ja 30. september 2022: 140 594 tuhat eurot).

5. Tuletisvaba lepinguline kohustus, tuletisinstrumentid ja riskimaandamisarvestus

Tuletisinstrumente kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasel väärtuses tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval ja hinnatakse edaspidi ümber nende õiglasele väärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina ja kui on, siis maandatava objekti olemusest. Grupp kasutab 30.09.2023 seisuga rahavoo riskimaandamisinstrumente, mille eesmärgiks on maandada intressiriski, mis tekib ujuva intressimääraga laenudest.

Tehingu sõlmimisel dokumenteerib grupp riskimaandamisinstrumentide ja maandatavate objektide vahelise suhte, riskimaandamise eesmärgid ja erinevate riskimaandamistingute sooritamisestrateegia. Samuti dokumenteerib grupp, kas riskimaandamistingutes kasutatavate tuletisinstrumentide ja maandatavate objektide rahavoogude muutuste vahel on majanduslik seos. Riskimaandamise alustamisel dokumenteerib grupp riskimaandamise ebaefektiivsuseallikad. Riskimaandamise ebaefektiivsus arvutatakse igal aruandeperioodil ja kajastatakse kasumiaruandes.

Riskimaandamise tuletisinstrumentide kogu õiglast väärtust liigitatakse kas pikaajalise vara või kohustusena, kui riskimaandamisvahendi järelejäänud realiseerumisperiood on pikem kui 12 kuud, ja lühiajalise vara või kohustusena, kui riskimaandamisvahendi järelejäänud realiseerumise periood on lühem kui 12 kuud.

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse muus koondkasumiaruandes. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse koheselt kasumiaruandes saldeerituna muudes ärituludes või muudes tegevuskuludes. Emaettevõttega sõlmitud tuletisinstrumentide esmasel kajastamisel tekkinud õiglast väärtust kajastatakse otse omakapitali kaudu, kui selle tehingu majanduslik sisu on majanduslikku kasu sisaldavate ressursside jaotamine emaettevõttele.

Omakapitalis kajastatud summad klassifitseeritakse ümber kasumiaruandesse nendel perioodidel, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit (näiteks, kui leiab aset maandatud prognoositav müük).

Kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse või kui maandamine ei vasta enam riskimaandamis arvestuskriteeriumidele, jääb omakapitalis sisalduv kumulatiivne kasum või kahjum omakapitali ja kajastatakse kasumiaruandes eeldatava tulevikusündmuse lõplikul kajastamisel. Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, kajastatakse omakapitalis sisalduv riskimaandamisinstrumenti kasum või kahjum kasumiaruandes kohe saldeerituna muudes ärituludes või muudes tegevuskuludes.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramise erinevad tasemed on määratletud järgmiselt:

- Tase 1: identsete varade või kohustuste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel;

- Tase 2: muud sisendid kui 1. tasemele liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustuste puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad;
- Tase 3: vara või kohustuste puhul mittejälgitavad sisendid.

Aktiivsel turul mittekaueldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik grupi enda hinnangutele. Instrument liigitatakse tasemele 3, kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel.

Tuletisvaba lepinguline kohustus

Grupp kasutas 2021. aasta jooksul rahavoo riskimaandamisinstrumente, mille eesmärgiks on maandada elektriinna muutumise riski.

Osa grupi hallatavatest taastuvenergia tootmise varadest, mille suhtes ei kohaldata sisenditariifi alusel subsideerimiskava, on avatud elektrienergia hindade volatiilsuse ohule, kuna elektrit müüakse Nord Pooli avatud turul. Elektrienergia hindade volatiilsuse riski maandamiseks on grupp kasutanud baaskoormuse vahetustehingute tuletislepinguid. Antud tuletisinstrumentide puhul on grupp ujuva hinna maksja ja vastaspool fikseeritud hinna maksja.

Tehingud, mille eesmärgiks on elektrienergia hinna muutumise riski maandamine on määratletud rahavoo riskimaandamise instrumentideks. Maandatavaks alusinstrumentiks on turuhinna risk kõrge tõenäosusega prognoositavate taastuvenergia müügitehingute osas, mis on avatud turuhinna muutlikkusele. Riskimaandamise tulevikutehingud sõlmitakse 1:1 suhtes.

3. taseme instrumenti õiglase väärtus on leitud kasutades kombinatsiooni turuhindadest, matemaatilistest mudelist ja eeldustest, mis põhinevad ajaloolistel ja tulevikku suunatud turuandmetel ning muudel asjakohastel andmetel. Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse kõige olulisem sisend on elektrienergia pikaajaline hind. Õiglase väärtuse arvutamise aluseks kasutas grupp Leedu ja Eesti elektriturgude pikaajalisi hinnaprognose vahemikus 34EUR/MWh kuni 59EUR/MWh. 17. augustil 2021 hinnati tuletisinstrumentid õiglasesse väärtusesse.

Riskimaandamisinstrumentideks määratud tuletisinstrumentide õiglase väärtus tehingupäeval oli -10 781 tuhat eurot, mida kajastatakse otse omakapitali kaudu, kuna see kajastab tehingut emaettevõttega Eesti Energia AS. Seisuga 30. september 2023 oli saldo -10 781 tuhat eurot.

Enefit Green AS ja emaettevõtte Eesti Energia AS sõlmisid 17. augustil 2021 EFETi üldlepingu („EFET General Agreement“) elektrienergia üleandmise ja vastuvõtmise kohta, lõpetades samaaegselt kõik avatud tuletislepingud grupi ja Eesti Energia AS vahel. Lepingu allkirjastamisega sõlmisid pooled füüsilise elektrienergia müügilepingu fikseeritud hinnaga ajavahemikuks 2023 - 2027. Antud leping sõlmiti samade elektrienergia mahtude ja samade fikseeritud hindade alusel kui algselt avatud tuletisinstrumentid.

Grupp jätkas riskimaandamisarvestuse rakendamist avatud tuletisinstrumentide positsioonide osas kuni 17. augustini 2021, kajastades tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutust kuni EFETi üldlepingu allkirjastamise kuupäevani. Tuletisinstrumentide kohustuse väärtus suurenes tehingupäeva -10 781 tuhandelt eurolt -23 207 tuhandele eurole seisuga 31.12.2021 seoses elektriinna muutumisega ajavahemikus tehingupäevast kuni 17. augustini 2021. Vastav (-12 426 tuhat eurot) negatiivne õiglase väärtuse muutus kajastub muus koondkasumis, kuna ajavahemikus tehingupäevast kuni 17. augustini 2021 ei olnud riskimaandamise instrumentideks klassifitseeritud tulevikutehingute puhul tuvastatud olulisi

ebaefektiivsuse allikaid. Kuna antud lepingu sõlmimise hetkeks olid tuletisinstrumentid hinnatud õiglasesse väärtusesse (hindamine seisuga 17.augustil 2021), siis alates uue lepingu kehtima hakkamisest ei muutu tuletisinstrumentide kohustuse väärtuse saldo enne kui saabub lepingu määratud ajaperiood 2023-2027.

Alates 01. jaanuarist 2023 algas nimetatud EFET lepingute elektri tarneperiood. Sellest tulenevalt vähenes kolmandas kvartalis saldo 632 tuhande euro võrra ning oli 30. september 2023 seisuga -10 383 tuhat eurot.

EFET -i üldleping vastab oma tarbe („own use“) erandile ja seetõttu ei loeta seda finantsinstrumendiks, mis IFRS 9 kohaselt peab olema kajastatud õiglasest väärtuses, vaid

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	I kv 2023	II kv 2023	III kv 2023	IV kv 2023	Kokku
Tuletisvaba lepinguline kohustus		-1 766	-756	-1 033	-1 566	-5 121
Elektrienergia riskimaandamisinstrumentide reserv	7	860	552	632	754	2 798
Tuletisinstrumentide tulud	10	906	204	401	812	2 323

Intressimäära vahetustehingud (swap-tehingud)

Seisuga 30. september 2023 oli grupil sõlmitud kolm intressimäära vahetustehingut kolme laenu intressimäära riski maandamiseks:

- Intressimäära vahetustehing nominaalsummas 73 043 tuhat eurot, mille puhul grupp saab 6 kuu EURIBOR-i ning maksab fikseeritud intressimäära 1,1%. Grupp kasutab intressimäära vahetustehingut selleks, et maandada intressiriski, mis tekib ujuva intressimääraga laenust, mis võeti välja 30. septembril 2022.
- Intressimäära vahetustehing nominaalsummas 50 000 tuhat eurot, mille puhul grupp saab 3-kuu EURIBOR-i ning maksab fikseeritud intressimäära 1,049%. Grupp kasutab intressimäära vahetustehingut selleks, et maandada intressiriski, mis tekib ujuva intressimääraga laenust, mis võeti välja 24. septembril 2022.

lepinguks IFRS 15 „Müügitud lepingutelt klientidega“ alusel, kusjuures müügitud lepingutelt klientidega alusel fikseeritud ühiku väärtuse alusel alles 2023–2027 ehk elektrienergia tarnimise hetkel. Tuletislepingute asendamise hetkel EFETi üldlepinguga ei kajastata kasumit ega kahjumit. EFET-i üldlepingu sõlmimisel klassifitseeritakse tuletisinstrumentide kohustuse bilansiline maksumus vastaval kuupäeval (-23 207 tuhat eurot) ümber tuletisvabaks lepinguliseks kohustuseks, mis suurendab järk-järgult kajastatud tulusid kuni EFET-i üldlepingu täitmiseni. Antud tulude kasvu kompenseerib osaliselt lõpetatud riskindamaandamisarvestuse alusel elektrienergia riskimaandamisinstrumentide reservi kogunenud 12 426 tuhande euro ümberklassifitseerimine kasumiaruandesse. Antud summa on tuletisinstrumentide 17. augusti 2021 seisuga õiglase väärtuse (-23 207 tuhat eurot) ja tuletisinstrumentide tehingupäeva õiglase väärtuse (-10 781 tuhat eurot) vahe, mis kajastatakse otse omakapitali kaudu. Vaata reservide detailsemat infot Lisast 7.

31. detsember 2022 seisuga klassifitseeriti eelnevalt mainitud kohustuse summas 23 207 tuhat eurot lühiajaliseks summas 5 121 tuhat eurot ja pikaajaliseks summas 18 086 tuhat eurot.

Seoses EFET lepingute tarneperioodi algusega tehakse 2023. aasta jooksul järgmised kanded ülalmainitud reservidesse ning kasumiaruandesse:

- Intressimäära vahetustehing nominaalsumma jäägiga 35 834 tuhat eurot, mille puhul grupp saab 6-kuu EURIBOR-i ning maksab fikseeritud intressimäära 1,125%. Grupp kasutab intressimäära vahetustehingut selleks, et maandada intressiriski, mis tekib ujuva intressimääraga laenust, mis võeti välja 30. juunil 2022.

Intressimäära vahetustehingud on määratud rahavoo riskimaandamise instrumentideks. Riskimaandamisinstrumentide (intressimäära vahetustehingud) ja riskimaandamisobjektide (laenulepingud) vahel eksisteerib majanduslik suhe, sest seisuga 30. september 2023 ühtisid kõikide intressimäära vahetustehingute põhilised tingimused laenulepingute tingimustega (nominaalsummad, valuutad, tähtajad, maksegraafikud). Riskimaandamise tulevikutehingud on sõlmitud 1:1 suhtes. Riskimaandamise efektiivsuse testimiseks kasutab grupp hüpoteetilise tuletisinstrumenti meetodit ja võrdleb intressimäära vahetustehingute õiglase väärtuse muutusi laenulepingute õiglase väärtuse muutustega.

Potentsiaalsed ebaefektiivsuse allikad võivad tuleneda järgmistest põhjustest:

Grupi või intressimäära vahetustehingu vastaspoole krediidiriski muutus. Krediidiriski mõju tõttu võib majanduslik suhe riskimaandamisobjekti ja riskimaandamisinstrumendi vahel tasakaalust välja minna ning võib tekkida olukord, kus riskimaandamisobjekti ja riskimaandamisinstrumendi väärtused ei liigu enam vastassuunas. Grupi juhtkonna hinnangul on äärmiselt ebatõenäoline, et krediidiriskist saaks tekkida oluline ebaefektiivsus.

Riskimaandamisinstrumentide mõju finantsseisundi aruandele seisuga 30. september 2023 oli järgmine:

<i>tuhandetes eurodes</i>	Nominaal- summa	Bilansiline maksumus (vara)	Bilansiline maksumus (kohustus)	Finantsseisundi aruande kirje nimetus	Õiglase väärtuse muutus*	Kasumiaruandes kajastatud ebaefektiivsus	Riskimaandamisreservist kasumiaruandesse ümber liigitatud summad
Swap-tehingud	158 877	13 784	0	Tuletisinstrumendid	1 098	0	1 068

*võrreldes 30.06.2023 seisuga, kajastatud muus koondkasumiaruandes

Riskimaandamisobjektide mõju finantsseisundi aruandele seisuga 30. september 2023 oli järgmine:

<i>tuhandetes eurodes</i>	Õiglase väärtuse muutus, mida kasutati ebaefektiivsuse arvutamisel	Riskimaandamisreservis kajastatud summad	Riskimaandamisreservis kajastatud summad, mille puhul riskimaandamisarvestust enam ei rakendata
Ujuva intressimääraga laenud	13 784	13 784	0

Õiglane väärtus on arvutatud kasutades kolmanda osapoole mudelit mida kinnitab tehingupartneri kinnitus.

Grupi sisemiste arvutuste alusel leitakse intressimäära vahetustehingute õiglane väärtus oodatavate tuleviku rahavoogude nüüdisväärtusena tuginedes turul vaadeldavatel EURIBOR-i intressikõveratel. Õiglase väärtuse hinnangu tegemisel võetakse arvesse grupi ning vastaspoole krediidiriski, mis arvutatakse krediidiriski vahetustehingute või võlakirjade hindadest tuletatud krediidiriski vahede põhjal. Intressimäära vahetustehingud on liigitatud õiglase väärtuse tasemele 2.

6. Aktsiakapital

Seisuga 30. september 2023 oli Enefit Green ASil registreeritud 264 276 232 aktsiat (30. september 2022: 264 276 232 aktsiat). Aktsia nimiväärtus on 1 euro.

Tava puhaskasumi arvutamiseks aktsia kohta on emaettevõtja omanike osa kasumist jagatud bilansipäevade arvuga kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kuna potentsiaalselt emiteeritavaid lihtaktsiaid ei ole, on lahustunud puhaskasum aktsia kohta kõigil perioodidel võrdne tava puhaskasumiga aktsia kohta.

Tava ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta kaalutud keskmise aktsiate arvuga

	Ühik	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022
Emaettevõtja omanike osa kasumist	tuh euro	5 026	22 949	36 689	74 798
Kaalutud keskmine aktsiate arv	tuh	264 276	264 276	264 276	264 276
Tava puhaskasum aktsia kohta	euro	0,019	0,09	0,14	0,28
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta	euro	0,019	0,09	0,14	0,28

7. Muud reservid

<i>tuhandetes eurodes</i>	30.09.2023	31.12.2022
Muud reservid perioodi algul	165 657	150 828
sh realiseerimata kursivahede reserv	-762	-965
sh intressimäära vahetustehing	14 626	0
sh elektrienergia riskimaandamisinstrumentide reserv	-12 426	-12 426
sh Emaettevõttega tehtud tuletisinstrumentide tehingu esmasel kajastamisel tekkinud õiglase väärtus	-10 781	-10 781
sh muud reservid	175 000	175 000
Rahavoogude riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutus	2 044	0
sh elektrienergia riskimaandamisinstrumentide reserv	2 044	0
Intressimäära vahetustehingud	1 539	14 529
Kajastatud intressikulu suurendamisena	-2 381	97
Välismaiste tütarettevõtjate ümberarvestusel tekkinud valuutakursivahed	-53	203
Muud reservid perioodi lõpul	166 912	165 657
sh realiseerimata kursivahede reserv	-709	-762
sh Intressimäära vahetustehingud	13 784	14 626
sh elektrienergia riskimaandamisinstrumentide reserv	-10 383	-12 426
sh Emaettevõttega tehtud tuletisinstrumentide tehingu esmasel kajastamisel tekkinud õiglase väärtus	-10 781	-10 781
sh muud reservid	175 000	175 000

8. Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

tuhandetes eurodes	Lühiajalised võlakohustused		Pikaajalised võlakohustused		Kokku
	Pangalaenu	Rendikohustused	Pangalaenu	Rendikohustused	
Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses seisuga 31.12.2022	23 396	412	251 577	4 178	279 563
Aruandeperioodil toimunud liikumised					
Rahalised liikumised					
Lisandunud võlakohustus	60 000	59	100 000	466	160 525
Võlakohustuse tagasimaksmine	-28 314	-316	0	0	-28 630
Mitterahaline liikumine					
Ümberklassifitseerimine	21 448	0	-21 448	0	0
Laenukulude amortisatsioon	0	0	-223	0	-223
Muud liikumised	0	1	71	18	90
Kokku 9 k 2023 toimunud liikumised	53 134	-256	78 400	484	131 762
Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses seisuga 30.09.2023	76 530	156	329 977	4 662	411 325

9. Müügitulu

<i>tuhandetes eurodes</i>	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022
Tegevusvaldkondade lõikes				
Kaupade müük				
Pelletite müük	4 209	7 208	22 806	16 616
Vanametalli müük	137	116	592	756
Muu kaupade müük	14	3 259	40	3 357
Kokku kaupade müük	4 360	10 583	23 438	20 729
Teenuste müük				
Soojusenergia müük	1 008	750	5 931	4 672
Elektrienergia müük	30 099	41 335	102 273	115 205
Jäätmete vastuvõtt ja edasimüük	3 596	2 152	12 048	10 390
Vara rent ja hooldus	77	2 379	614	5 623
Muude teenuste müük	119	55	296	281
Kokku teenuste müük	34 899	46 671	121 162	136 171
Kokku müügitulu	39 259	57 254	144 600	156 900

10. Taastuvenergia toetus ja muud äritulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022
Taastuvenergia toetus	4 227	2 855	15 850	16 751
Sihtfinantseerimine	135	135	370	341
Tuletisinstrumentide tulud	401	0	1 511	0
Muud äritulud	470	21	831	271
Kokku muud äritulud	5 233	3 011	18 562	17 363

11. Kaubad, toore, materjal ja teenused

<i>tuhandetes eurodes</i>	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022
Hooldus- ja remonditööd	5 377	4 556	12 512	11 357
Tehnoloogiline kütus	5 614	5 822	20 344	14 805
Elektrienergia	13 515	7 928	33 707	16 917
Tuhakäitlusega seotud teenused	411	279	1 449	1 635
Transporditeenused	465	450	1 337	1 261
Materjalid ja varuosad toodangu valmistamiseks	288	5 682	1 060	8 671
Ülekandeteenused	122	85	344	205
Jäätmete käitlemine	116	63	295	247
Loodusvarade ressursimaks	1	2	4	6
Muud kaubad, toore, materjal ja teenused	40	67	128	177
Saastemaks	62	35	206	187
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	26 011	24 969	71 386	55 468

12. Äritegevusest laekunud raha

<i>tuhandetes eurodes</i>	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022
Kasum enne tulumaksustamist	5 352	22 949	47 094	80 239
Korrigeerimised				
Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus	10 110	9 580	29 414	28 819
Immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	108	57	326	112
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon	-135	-135	-370	-341
Intressikulu võlakohustustelt	132	501	573	1 033
Kasum äri müügist	0	-5	0	-644
Kasum/kahjum kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse	-21	-52	-62	20
Kasum materiaalse põhivara müügist	0	0	0	-3
Intressi- ja muud finantstulud	-127	-6	-645	-12
Muud investeerimise kasumid/kahjumid	-24	0	-24	0
Kursikahjum (kasum) välisvaluutas antud ja võetud laenudelt	-270	-229	72	-377
Realiseerunud kasum tuletisinstrumentidest	-401	0	-1 510	0
Korrigeeritud kasum enne maksustamist	14 724	32 660	74 868	108 845
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus				
Äritegevusega seotud nõuete muutus	-3 030	4 137	1 456	7 268
Varude muutus	-4 912	923	-4 950	-5 815
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-18 580	-3 097	-18 955	-7 194
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-26 522	1 963	-22 449	-5 741
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus				
Eraldiste muutus	0	-30	-1	-32
Võlgnevuse muutus hankijatele	19 111	-428	22 446	2 179
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	11 664	2 662	2 457	491
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	30 775	2 204	24 902	2 638
Äritegevusest saadud raha	18 977	36 827	77 321	105 742

13. Tehingud ja saldod seotud osapooltega

Enefit Green ASi emaettevõtte on Eesti Energia AS. Eesti Energia ASi ainuomanik seisuga 30. september 2023 on Eesti Vabariik.

Enefit Green ASi lühendatud konsolideeritud raamatupidamise vaearuande koostamisel on loetud seotud osapoolteks omanikke, teisi samasse gruppi kuuluvaid äriühinguid (grupi ettevõtteid), tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja valitseva või olulise mõju all olevaid ettevõtteid. Samuti on loetud seotud osapoolteks kõik üksused, kus riigil on valitsev või oluline mõju.

Grupp on rakendanud avalikustamiserandit ja jätnud avalikustamata eraldivõetuna ebaolulised tehingud ja saldod valitsuse ja teiste seotud osapooltega, kuna riigil on nende osapoolte üle valitsev, ühine valitsev või oluline mõju.

Enefit Green AS ja tema tütaretevõtted toodavad taastuvenergiat, mida müüakse vahetult kolmandatele osapooltele (sh elektribörsile Nord Pool). Emaettevõtte Eesti Energia AS osutab Enefit Greenile haldusteenuseid seoses nimetatud müügiprotseduuriga. Mainitud teenusega seotud kulud kajastatakse tabelis real "Teenuste ost".

Grupp avalikustab ka tehingud Eesti Vabariigi valitseva või olulise mõju all olevate ettevõtetega. Aruandeperioodil ja võrdlusperioodil tegi grupp tavapärasel mahus ostu- ja müügitehinguid Eesti ülekandevõrgu operaatori Elering ASiga, mis kuulub täielikult riigile.

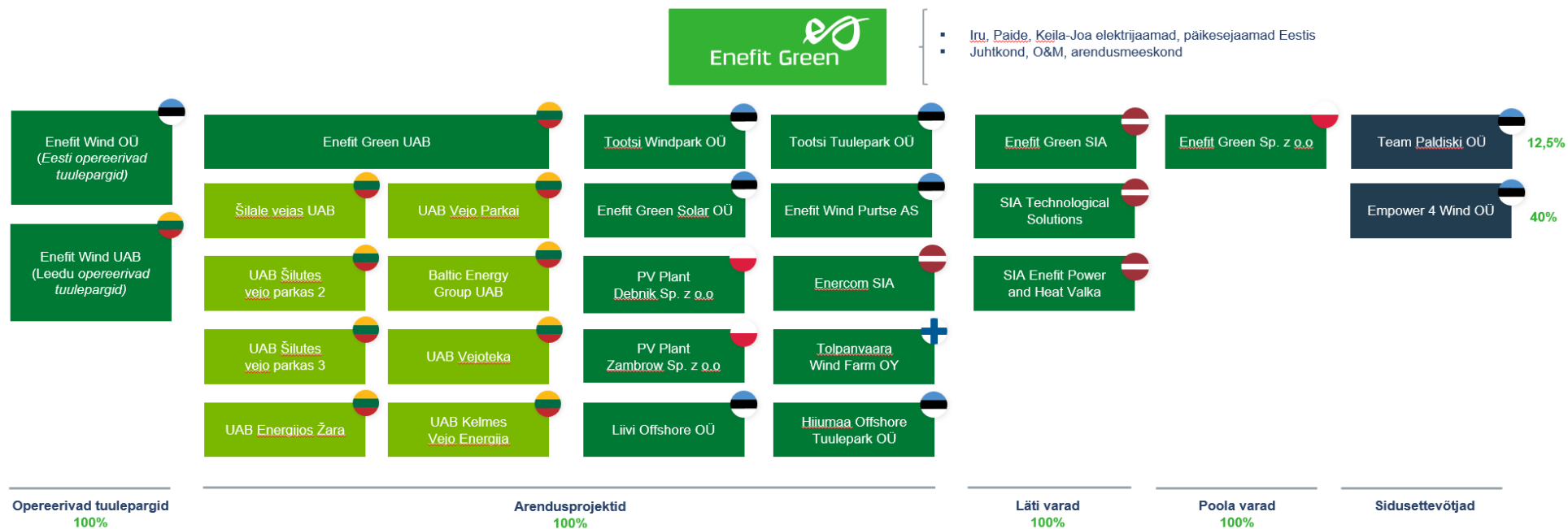
Seisuga 30. september 2023 on Enefit Green AS sõlminud pikaajalisi elektrienergia füüsilise tarne lepinguid seotud osapoolte Eesti Energia AS-ga mahus 8 779 GWh, elektrienergia tarnimiseks perioodil oktoober 2023 kuni detsember 2033 Leedu, Eesti, Soome ja Poola elektrivõrgus. Lepingud on sõlmitud nii aastase baasenergia kui kuise baasenergia tarneks. Seotud osapooltega sõlmitud pikaajaliste elektrienergia füüsilise tarne lepingute kaalutud keskmine hind on 68,7 EUR/MWh.

2021. aasta alguses kasutas grupp elektrienergia riski maandamiseks baaskoormuse vahetustehingute tuletislepinguid. Tuletisinstrumentide finantskohustuse esialgne õiglane väärtus summas -10 781 tuhat eurot on kajastatud otse omakapitalis.

Grupp jätkas riskimaandamisravestuse rakendamist avatud tuletisinstrumentide positsioonide osas kuni 17. augustini 2021, kui sõlmiti EFETi üldleping („EFET General Agreement“) elektrienergia üleandmise ja vastuvõtmise kohta, lõpetades samaaegselt kõik avatud tuletislepingud. Tuletisinstrumentide kohustuse väärtus suurenes tehingupäeva -10 781 tuhandelt eurot -23 207 tuhandele eurole seoses elektrienergia muutumisega ajavahemikus tehingupäevast kuni 17. augustini 2021. Vastav kumulatiivne tuletisinstrumentide finantskohustuse õiglase väärtuse muutus summas -12 426 tuhat eurot kajastati muu koondkasumi ja rahavoogude riskimaandamisreservi kaudu omakapitalis (vt ka lisa 5). 30. september 2023 seisuga oli elektrienergia riskimaandamisinstrumentide reservi saldo -10 383 tuhat eurot (vt ka lisa 5 ja 7).

<i>tuhandetes eurodes</i>	III kv 2023	III kv 2022	9 k 2023	9 k 2022		30.09. 2023	31.12. 2022
	TEHINGUD					SALDOD	
	EMAETTEVÕTE						
Teenuste ost	5 057	4 211	12 471	9 570	Nõuded	7 027	11 968
Kaupade müük	0	0	0	0	Kohustused	21 212	26 412
Teenuste müük	15 418	6 221	54 986	12 820	sh tuletisvaba lepinguline kohustus	19 652	23 207
	TEISED KONTSERNI ETTEVÕTTED						
Kaupade ost	0	0	0	8	Nõuded	915	31
Teenuste ost	912	2 528	2 473	4 544	Kohustused	354	731
Tulu kaupade müügist	0	3 205	0	3 205			
Tulu teenuste müügist	2 087	3 527	2 829	7 528			
	TEISED SEOTUD OSAPOOLED (SH SIDUSETTEVÕTTED)						
Teenuste ost	577	507	1 461	1 249	Nõuded	0	21
Tulu teenuste müügist	0	0	0	2	Kohustused	542	251
	ELERING AS						
Teenuste ost	65	59	20 124	172	Nõuded	1 222	2 064
Teenuste müük	4 261	3 619	16 016	17 947	Kohustused	23	29

Grupi struktuur

- Otseses omandis tütarettevõttjad
- Kaudses omandis tütarettevõttjad
- Sidusettevõttjad